

Käesolev tekst on üksnes dokumenteerimisvahend ning sel ei ole mingit õiguslikku mõju. Liidu institutsioonid ei vastuta selle teksti sisu eest. Asjakohaste õigusaktide autentsete versioonid, sealhulgas nende preambulid, on avaldatud Euroopa Liidu Teatajas ning on kättesaadavad EUR-Lexi veebisaidil. Need ametlikud tekstid on vahetult kättesaadavad käesolevasse dokumenti lisatud linkide kaudu

► **B**

LENNUTRANSPORDILEPING

Kanada ning Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide vahel

(ELT L 207, 6.8.2010, lk 32)

Muudetud:

Euroopa Liidu Teataja

nr lehekülg kuupäev

- **M1** Protokoll, millega muudetakse Kanada ning Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide vahelist lennutranspordilepingut, et võtta arvesse Horvaatia Vabariigi ühinemist Euroopa Liiduga
L 120	5	8.5.2019

Parandatud:

- **C1** Parandus, ELT L 86, 28.3.2019, lk 119 (22010A0806(01))

▼B**LENNUTRANSPORDILEPING****Kanada ning Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide vahel**

SISUKORD

<i>Artikkel</i>	<i>Pealkiri</i>
1	Pealkirjad ja mõisted
2	Õiguste andmine
3	Määramine, lubade andmine ja tühistamine
4	Investeerimine
5	Õigusnormide kohaldamine
6	Tsiviillennunduse ohutus
7	Tsiviillennundusjulgestus
8	Tolli- ja muud maksud ning tasud
9	Statistika
10	Tarbijate huvid
11	Lennujaamade, lennundusrajatiste ja -seadmete ning lennundusteenuste kättesaadavus
12	Lennujaamade, lennundusrajatiste ja -seadmete ning lennundusteenuste tasud
13	Äriline raamistik
14	Konkurentsil põhinev keskkond
15	Lennuliikluse korraldamine
16	Määramiste ja lubade jätkuvus
17	Ühiskomitee
18	Keskkond
19	Tööhõiveküsimused
20	Rahvusvaheline koostöö
21	Vaidluste lahendamine
22	Muutmine
23	Jõustumine ja ajutine kohaldamine
24	Lõpetamine
25	Lepingu registreerimine
26	Seos teiste lepingutega

▼B

LENNUTRANSPOORDILEPING

KANADA

ühelt poolt

ning

AUSTRIA VABARIIK,

BELGIA KUNINGRIIK,

BULGAARIA VABARIIK,

KÜPROSE VABARIIK,

TŠEHHI VABARIIK,

TAANI KUNINGRIIK,

EESTI VABARIIK,

SOOME VABARIIK,

PRANTSUSE VABARIIK,

SAKSAMAA LIITVABARIIK,

KREEKA VABARIIK,

UNGARI VABARIIK,

IIRIMAA,

ITAALIA VABARIIK,

LÄTI VABARIIK,

LEEDU VABARIIK,

LUKSEMBURGI SUURHERTSOGIRIIK,

MALTA,

MADALMAADE KUNINGRIIK,

POOLA VABARIIK,

PORTUGALI VABARIIK,

RUMEENIA,

SLOVAKI VABARIIK,

SLOVEENIA VABARIIK,

HISPAANIA KUNINGRIIK,

ROOTSI KUNINGRIIK,

▼B

SUURBRITANNIA JA PÕHJA-IIRI ÜHENDKUNINGRIIK,

kes on Euroopa Ühenduse asutamislepingu osalised ja Euroopa Liidu liikmesriigid (edaspidi „liikmesriigid“),

ning EUROOPA ÜHENDUS

teiselt poolt;

Kanada ning liikmesriigid, olles Chicagos 7. detsembril 1944. aastal allkirjastamiseks avatud rahvusvahelise tsiviilennunduse konventsiooni osapooled, koos Euroopa Ühendusega,

SOOVIDES edendada lennuettevõtjate konkurentsil põhinevat lennundust turul, mille reguleerimisse valitsused minimaalselt sekkuvad,

SOOVIDES edendada oma huve seoses lennutranspordiga,

TUNNISTADES tõhusa lennutranspordi tähtsust kaubanduse, turismi ja investeringute edendamisel,

SOOVIDES edendada lennuteenuseid,

SOOVIDES tagada lennutranspordi ohutuse ja julgestuse kõrgeimat taset,

OLLES KINDLALT OTSUSTANUD saavutada õigusloomealase koostöö võimalikud eelised ning ühtlustada mõistlikus ulatuses regulatsioone ja lähenemisviise,

TUNNISTADES olulisi võimalikke eeliseid, mis võivad tuleneda konkurentsil põhinevatest lennuteenustest ja elujõulisest lennuteenuste sektorist,

SOOVIDES toetada konkurentsil põhinevat lennuteenuste keskkonda, tunnistases, et võimalikud eelised võivad jääda realiseerumata, kui lennuettevõtjatel puuduvad konkurentsil põhinevad võrdsed võimalused,

SOOVIDES tagada oma lennuettevõtjatele õiglased ja võrdsed võimalused osutada käesoleva lepingu kohaseid lennuteenuseid,

SOOVIDES võimaldada reisijatele, kaubasaatjatele, lennuettevõtjatele ja lennujaamadele ning nende töötajatele ja kaudsetele kasusaajatele maksimaalset kasu,

KINNITADES keskkonnakaitse olulisust rahvusvahelise lennunduspoliitika väljatöötamisel ja rakendamisel,

VÕTTES ARVESSE tarbijate kaitse olulisust ja soodustades sobival tasemel tarbijate kaitset seoses lennuteenustega,

VÕTTES ARVESSE kapitali olulisust lennundussektorile lennuteenuste edasiarendamiseks,

SOOVIDES sõlmida lennutranspordilepingu, mis täiendaks nimetatud konventsiooni,

ON KOKKU LEPPINUD JÄRGMISES:

▼B*Artikkel 1***Pealkirjad ja mõisted**

1. Pealkirju kasutatakse käesolevas lepingus üksnes viitamise eesmärgil.

2. Kui ei ole sätestatud teisiti, kasutatakse käesolevas lepingus järgmisi mõisteid:
 - a) „lennuamet” – asutus või isik, kellele lepinguosalisel on andnud volituse täita käesolevas lepingus sätestatud ülesandeid;

 - b) „lennuteenused” – regulaarsed lennuteenused käesolevas lepingus sätestatud marsruutidel reisijate ja kauba, sealhulgas posti vedamiseks eraldi või koos;

 - c) „leping” – käesolev leping, selle lisad ja lepingu või lisade muudatused;

 - d) „lennuettevõtja” – käesoleva lepingu artikli 3 kohaselt määratud ja luba omav lennuettevõtja;

 - e) „lepinguosaline” – kas Kanada või liikmesriigid ja Euroopa Ühendus koos või eraldi;

 - f) „konventsioon” – Chicagos 7. detsembril 1944 allkirjastamiseks avatud rahvusvahelise tsiviillennunduse konventsioon, mis hõlmab vastavalt konventsiooni artiklile 90 vastu võetud lisasid ning konventsiooni artiklite 90 ja 94 kohaseid lisade või konventsiooni muudatusi niivõrd, kuivõrd Kanada ja liikmesriigid on need lisad ja muudatused vastu võtnud, ning

 - g) „territoorium” – Kanada puhul tema siseriiklikus õiguses kindlaks määratud maismaa-alad (manner ja saared), siseveekogud ja territoriaalmeri, kaasa arvatud kõnealuste alade kohal asuv õhuruum, ning Euroopa Ühenduse liikmesriikide puhul maismaa-alad (manner ja saared), siseveekogud ja territoriaalmeri, mille suhtes kohaldatakse Euroopa Ühenduse asutamislepingut vastavalt asutamislepingus ja sellele järgnevas õigusaktis sätestatud tingimustele, kaasa arvatud kõnealuste alade kohal asuv õhuruum; käesoleva lepingu kohaldamisest Gibraltaril lennujaama suhtes ei järeldata, et see mõjutaks Hispaania Kuningriigi ja Ühendkuningriigi asjakohaseid õiguslikke seisukohti nende vaidluses selle territooriumi suveräänsuse üle, kus lennujaam paikneb, ning seoses Gibraltaril lennujaama suhtes liikmesriikide vahel 18. septembri 2006. aasta seisuga kehtivate Euroopa Ühenduse lennundusmeetmete jätkuva peatamisega, kooskõlas 18. septembril 2006 Cordobas vastu võetud Gibraltaril lennujaama käsitleva ministrite deklaratsiooni sätetega.

▼B*Artikkel 2***Õiguste andmine**

1. Kumbki lepinguosaline annab teisele lepinguosalisele järgmised õigused lennutranspordi teostamiseks teise lepinguosalise lennuettevõtjate poolt:

- a) õigus ilma maandumiseta üle tema territooriumi lennata;
- b) õigus teha tema territooriumil peatusi mittekaubanduslikel eesmärkidel;
- c) käesolevas lepingus lubatud ulatuses õigus teha tema territooriumil käesolevas lepingus sätestatud marsruutidel peatusi reisijate pardaletulekuks ja mahaminekuks ning kauba, sealhulgas posti pardalevõtmiseks ja mahalaadimiseks eraldi või koos, ning
- d) muud käesolevas lepingus sätestatud õigused.

2. Samuti annab kumbki lepinguosaline teisele lepinguosalisele käesoleva artikli lõike 1 punktides a ja b sätestatud õigused teise lepinguosalise muude lennuettevõtjate kui käesoleva lepingu artiklis 3 („Määramine, lubade andmine ja tühistamine”) osutatute jaoks.

*Artikkel 3***Määramine, lubade andmine ja tühistamine**

1. Lepinguosalised tunnustavad käesoleva lepingu kohase määramisena teise lepinguosalise poolt käesoleva lepingu kohaste lennuteenuste osutamiseks antud tegevus- ja muid lube. Ühe lepinguosalise lennuameti taotlusel kontrollib tegevus- või muu loa väljastanud teise lepinguosalise lennuamet tegevus- või muu loa staatust.

2. Kui lepinguosaline saab teise lepinguosalise määratud lennuettevõtjalt ettenähtud vormis ja viisil esitatud taotluse, annab ta kooskõlas oma õigusnormidega asjaomasele lennuettevõtjale taotletud loa lennuteenuste osutamiseks minimaalse protseduurilise viivitusega, tingimusel et:

- a) asjaomane lennuettevõtja vastab õigusnormidele, mida lube väljaandva lepinguosalise lennuametid tavaliselt kohaldavad;
- b) asjaomane lennuettevõtja järgib lube väljaandva lepinguosalise õigusnorme;

▼B

- c) kui 2. lisa ei ole sätestatud teisiti, kuulub Kanada lennuettevõtja puhul tegelik kontroll lennuettevõtja üle mõlema lepinguosalise kodanikele, lennuettevõtjal on Kanada lennutegevusluba ning lennuettevõtja peamine tegevuskoht on Kanadas; liikmesriigi lennuettevõtja puhul kuulub tegelik kontroll lennuettevõtja üle mõlema lepinguosalise, Islandi, Liechtensteini, Norra või Šveitsi kodanikele, lennuettevõtjal on ühenduse lennutegevusluba ning lennuettevõtja peamine tegevuskoht on liikmesriigis, ning
- d) lennuettevõtja tegutseb kooskõlas käesolevas lepingus sätestatud tingimustega.

3. Lepinguosaline võib käesoleva artikli lõikes 2 osutatud lubade andmisest keelduda ning tühistada, peatada või piirata tegevus- või muid lube või seada sellistele lubadele tingimusi või peatada või piirata muul viisil teise lepinguosalise lennuettevõtja või lennuettevõtjate tegevust, kui asjaomane lennuettevõtja ei järgi lõike 2 sätteid või kui lepinguosaline on teinud kindlaks, et tingimused teise lepinguosalise territooriumil ei ole kooskõlas õiglase ja konkurentsil põhineva keskkonnaga ning panevad tema lennuettevõtja või lennuettevõtjad oluliselt ebasoodsamasse olukorda või kahjustavad neid vastavalt artikli 14 („Konkurentsil põhinev keskkond”) lõikele 5.

4. Käesoleva artikli lõikes 3 loetletud õigusi võib kasutada alles pärast konsulteerimist ühiskomitees, välja arvatud juhul, kui meetmete kohene võtmine on hädavajalik lõikes 2 osutatud õigusnormide rikkumise ärahoidmiseks või kui tsiviillennunduse ohutuse või -julgestuse tõttu tuleb võtta meetmeid vastavalt artiklitele 6 („Tsiiviillennunduse ohutus”) ja 7 („Tsiiviillennundusjulgestus”).

*Artikkel 4***Investeeringud**

Lepinguosalised lubavad oma lennuettevõtjate täieliku omandiõiguse kuulumist Kanada või liikmesriigi või liikmesriikide kodanikele, arvestades käesoleva lepingu 2. lisa tingimusi.

*Artikkel 5***Õigusnormide kohaldamine**

Kumbki lepinguosaline nõuab:

- a) lennuettevõtjatelt, et nad järgiksid tema territooriumile sisenemisel, seal väljumisel või seal viibides tema õigusnorme ja menetlusi, mis reguleerivad rahvusvahelises lennuliikluses osalevate õhusõidukite sisenemist tema territooriumile, seal viibimist või seal väljumist või nende õhusõidukite käitamist ja lennuliiklust, ja

▼B

- b) lennuettevõtjatel ja asjaomastelt reisijatelt, meeskonnalt ja kaubalt, sealhulgas postilt, et need järgiksid või nende nimel järgitaks tema territooriumi läbimisel, sinna sisenemisel, sealt väljumisel või seal viibides tema õigusnorme, mis reguleerivad reisijate, meeskonna ja kauba, sealhulgas posti sisenemist tema territooriumile, seal viibimist või sealt väljumist (näiteks riiki sisenemise, julgeolekukontrolli, transiidi, tsiviillennundusjulgestuse, immigratsiooni, passide, tolli ja karantiini eeskirjad). Kõnealuste õigusnormide kohaldamisel tagavad lepinguosalisel samadel tingimustel, et lennuettevõtjaid ei kohelda vähem soodsalt kui nende endi või muid lennuettevõtjaid, kes osutavad sarnaseid rahvusvahelisi lennuteenuseid.

*Artikkel 6***Tsiviillennunduse ohutus**

1. Lepinguosalised kinnitavad uuesti tiheda koostöö tähtsust tsiviillennunduse ohutuse valdkonnas. Seoses sellega teevad lepinguosalisel edasist koostööd, sealhulgas seoses lennutegevusega, eelkõige selleks, et anda võimalus jagada teavet, mis võib mõjutada rahvusvahelise lennuliikluse ohutust, osaleda tsiviillennunduse ohutuse valdkonnas üksteise järelevalvetegevuses või viia läbi ühist järelevalvetegevust ning töötada välja ühiseid projekte ja algatusi, sealhulgas koos kolmandate riikidega. Kõnealust koostööd arendatakse Kanada ja Euroopa Ühenduse vahelise tsiviillennundusohutuse lepingu (sõlmitud Prahhas 6. mail 2009) raames, võttes arvesse kõnealuse lepinguga hõlmatud küsimusi.

2. Senini kehtivaid lennukõlblikkussertifikaate, pädevustunnistusi ja lube, mille üks lepinguosaline oma lennuameti kaudu on välja andnud või kehtivaks tunnistanud vastavalt Kanada ja Euroopa Ühenduse vahelise tsiviillennundusohutuse lepingu kohaldatavatele sätetele, mis võib sisaldada asjaomaseid sätteid, tunnistavad teine lepinguosaline ja tema lennuametid lennuteenuste osutamise eesmärgil kehtivaks, tingimusel et need sertifikaadid või load anti välja või tunnistati kehtivaks vähemalt vastavalt konventsiooni raames kehtestatud nõuetele ja nendega kooskõlas.

3. Kui eesõigused või tingimused, mis on seotud lõikes 2 osutatud lubade või sertifikaatidega, mille ühe lepinguosalise lennuametid on isikule või lennuettevõtjale või lennuteenuste osutamisel kasutatava õhusõiduki kohta andnud, lubavad erinevust, mis on madalam konventsiooni raames kehtestatud miinimumnõuetest ja mis on esitatud rahvusvahelisele tsiviillennundusorganisatsioonile, või kui need ametid kohaldavad nõuet või nõudeid, mis on kõrgemad või teistsugused kui konventsiooni raames kehtestatud nõuded, võib teine lepinguosaline taotleda kõnealuse tava selgitamiseks lepinguosalistel vahelisi konsultatsioone ühiskomitee raames. Kuni konsensuse saavutamiseni konsultatsioonide tulemusena ning kooskõlas üksteise sertifikaatide ja lubade vastastikuse tunnustamise korraga tunnustavad lepinguosalisel edasi

▼B

sertifikaate või lubasid, mille on tunnistanud kehtivaks teise lepinguosalise lennuametid. Kui Kanada ja Euroopa Ühenduse vahelises tsiviilennundusohutuse lepingus (sõlmitud Prahis 6. mail 2009) on sätteid sertifikaatide ja lubade vastastikuse tunnustamise kohta, siis kohaldab kumbki lepinguosaline neid sätteid.

4. Kooskõlas kohaldatavate õigusaktidega ning Kanada ja Euroopa Ühenduse vahelise tsiviilennundusohutuse lepingu (sõlmitud Prahis 6. mail 2009) raames kohustuvad lepinguosalised nimetatud lepinguga hõlmatud valdkondades jõudma sertifikaatide ja lubade vastastikuse tunnustamiseni.

5. Lepinguosaline või tema vastutavad lennuametid võivad igal ajal taotleda teise lepinguosalise või tema vastutavate lennuametitega konsultatsioone seoses ohutusstandardite ja -nõuetega, mida need lennuametid kehtestavad ja mille täitmist nad tagavad. Kui lepinguosaline või tema vastutavad lennuametid, kes taotlesid konsultatsioone, leiavad pärast konsultatsioone, et teine lepinguosaline või tema vastutavad lennuametid ei kehtesta kõnealustes valdkondades ohutusstandardeid ega -nõudeid, mis on – kui ei ole teisiti otsustatud – vähemalt konventsiooni kohaselt kehtestatud miinimumnõuete tasemel, ega taga nende täitmist, teavitatakse teist lepinguosalist või tema vastutavaid lennuameteid sellest ja miinimumnõuete järgimiseks vajalikuks peetavatest sammudest. Kui teine lepinguosaline või tema vastutavad lennuametid ei võta asjakohaseid parandusmeetmeid 15 päeva või muu perioodi jooksul, nagu võidakse otsustada, annab see lepinguosalisele või tema vastutavatele lennuametile, kes taotlesid konsultatsioone, aluse tühistada, peatada või piirata teise lepinguosalise või tema vastutava lennuameti järelevalve all oleva lennuettevõtja tegevuse- või tehnilised load või peatada sellise lennuettevõtja tegevuse, või seda muul viisil piirata.

6. Lepinguosalised on nõus sellega, et kui ühe lepinguosalise lennuettevõtja poolt või nimel käitatavad õhusõidukid viibivad teise lepinguosalise territooriumil, võivad teise lepinguosalise lennuametid allutada neid perroonikontrollile, et kontrollida asjaomase õhusõiduki ja selle meeskonna dokumentide kehtivust ning õhusõiduki ja selle varustuse nähtavat seisukorda, tingimusel et kontrollimine ei põhjusta õhusõiduki käitamises põhjendamatut viivitust.

7. Kui ühe lepinguosalise lennuametid leiavad pärast perroonikontrolli, et õhusõiduk või selle käitamine ei vasta sel ajal konventsiooni kohaselt kehtestatud miinimumnõuetele või kui sel ajal konventsiooni kohaselt kehtestatud ohutuspõhised ei kehtestata tulemuslikult ega tagata nende täitmist, teavitavad kõnealuse lepinguosalise lennuametid õhusõidukit käitava lennuettevõtja ohutuse järelevalvet teostavaid teise lepinguosalise lennuameteid sellest ning asjaomaste miinimumnõuete järgimiseks vajalikeks peetavatest sammudest. Kui 15 päeva jooksul asjakohaseid parandusmeetmeid ei võeta, annab see aluse õhusõidukit

▼B

käitava lennuettevõtja tegevus- või tehniliste lubade tühistamiseks, peatamiseks või piiramiseks või tema tegevuse muul viisil peatamiseks või piiramiseks. Samasuguse otsuse võib teha perroonikontrolleks juurdepääsu keelamise korral.

8. Kõigil lepinguosalistel on õigus võtta oma vastutavate lennuametite kaudu viivitamatult meetmeid, sealhulgas õigus tühistada, peatada või piirata teise lepinguosalise lennuettevõtja tegevus- või tehnilisi lube või peatada tema tegevus või seda muul viisil piirata, kui nad leiavad, et see on vajalik vahetu ohu tõttu tsiviillennunduse ohutusele. Selliseid meetmeid võttev lepinguosaline püüab võimaluse korral konsulteerida eelnevalt teise lepinguosalisega.

9. Käesoleva artikli lõigete 5, 7 või 8 kohaselt lepinguosalise või tema vastutavate lennuametite võetud meetmed lõpetatakse, kui nende võtmise alus kaob.

*Artikkel 7***Tsiviillennundusjulgestus**

1. Kooskõlas rahvusvahelisest õigusest tulenevate õiguste ja kohustustega kinnitavad lepinguosaliselised, et nende vastastikune kohustus kaitsta tsiviillennundust õigusvastaste tegude eest moodustab käesoleva lepingu lahutamatu osa.

2. Piiramata oma rahvusvahelisest õigusest tulenevate õiguste ja kohustuste üldist iseloomu, tegutsevad lepinguosaliselised eelkõige kooskõlas Tokios 14. septembril 1963 sõlmitud konventsiooniga kuritegude ja mõningate teiste tegude kohta õhusõiduki pardal, Haagis 16. detsembril 1970 sõlmitud õhusõiduki ebaseadusliku hõivamise vastu võitlemise konventsiooniga, Montrealis 23. septembril 1971 sõlmitud tsiviillennunduse ohutuse vastu suunatud ebaseaduslike tegude tõkestamise konventsiooniga, Montrealis 24. veebruaril 1988 sõlmitud protokolliga ebaseaduslike vägivallaaktide vastu võitlemise kohta rahvusvahelist lennuliiklust teenindavates lennujaamades, Montrealis 1. märtsil 1991 sõlmitud plastiliste lõhkeainete avastamiseks nende märkimise konventsiooniga ja muude lepinguosaliste jaoks siduvate mitmepoolsete tsiviillennundusjulgestust reguleerivate lepingutega.

3. Taotluse korral annavad lepinguosaliselised üksteisele igakülgset abi, mis on vajalik selleks, et ära hoida tsiviilõhusõiduki ebaseaduslikku hõivamist ja muid ebaseaduslikke tegusid õhusõidukite, nende reisijate ja meeskonna, lennujaamade ja navigatsiooniseadmete ohutuse vastu ning muid ohte tsiviillennunduse julgestusele.

▼B

4. Lepinguosalised tegutsevad kooskõlas tsiviillennundusjulgestuse nõuetega, mille on kehtestanud rahvusvaheline tsiviillennundusorganisatsioon ja mis on määratletud rahvusvahelise tsiviillennunduse konventsiooni lisades, niivõrd, kui võrd selliseid julgestusnõudeid kohaldatakse lepinguosaliste suhtes. Lepinguosalised nõuavad, et nende registrisse kantud õhusõidukite käitajad, samuti õhusõidukite käitajad, kelle peamine tegevuskoht või alaline elukoht on nende territooriumil, ja nende territooriumil asuvate lennuväljade käitajad tegutseksid vastavalt sellistele tsiviillennundusjulgestuse nõuetele. Vastavalt sellele esitab kumbki lepinguosaline taotluse korral teisele lepinguosalisele teatise erinevuste kohta tema eeskirjade ja tavade ning käesolevas lõikes osutatud lisades esitatud tsiviillennundusjulgestuse standardite vahel, kui need erinevused ületavad või täiendavad kõnealuseid standardeid ja on olulised teise lepinguosalise käitajate jaoks. Kumbki lepinguosaline võib igal ajal nõuda selliste erinevuste arutamiseks konsultatsioone teise lepinguosalisega, mida tuleb pidada põhjendamatu viivitusega.

5. Võttes täielikult arvesse ja austades vastastikku riikide suveräänsust, nõustub kumbki lepinguosaline, et käesoleva artikli lõikes 4 osutatud õhusõidukite käitajatelt võib nõuda kõnealuses lõikes osutatud ja teise lepinguosalise poolt nõutavate tsiviillennundusjulgestuse tingimuste järgimist kõnealuse teise lepinguosalise territooriumile siseneisel, sealt väljumisel või seal viibides. Lepinguosalised tagavad, et nende territooriumidel rakendatakse piisavaid meetmeid kaitsmaks õhusõidukeid ja teostamaks reisijate, meeskonna, pagasi, käsipagasi, kauba, posti ja õhusõiduki varude julgeolekukontrolli enne pardaleminekut või laadimist.

6. Lepinguosalised lepivad kokku töötamises üksteise julgestusstandardite vastastikuse tunnustamiseni jõudmiseks ning koostöö tegemises vastastikuse kvaliteedikontrolli meetmete valdkonnas. Samuti lepivad lepinguosalised kokku luua vajaduse korral ja lepinguosaliste poolt eraldi tehtavate otsuste alusel eeldused ühekordse julgestuse rakendamiseks lepinguosaliste territooriumide vahelistel lendudel, mis tähendab seda, et transfeerreisijad, transfeerpagas ja/või transfeerkaup ei pea läbima korduvat julgestusotstarbelist läbivaatust. Selleks kehtestavad nad halduskorra, mis võimaldab konsulteerida seoses olemasolevate või kavandatavate tsiviillennundusjulgestuse meetmetega ning teha koostööd lepinguosaliste rakendatud kvaliteedikontrolli meetmete valdkonnas ja jagada nende kohta teavet. Lepinguosalised konsulteerivad selle halduskorra alusel üksteisega seoses kavandatavate julgestusmeetmetega, mis on olulised teise lepinguosalise territooriumil asuvate käitajate jaoks.

7. Kumbki lepinguosaline täidab teostatavas ulatuses teise lepinguosalise taotlused mõistlike erijulgestusmeetmete rakendamiseks teatavat lendu või lendude seeriat ähvardava konkreetse ohu vastu.

▼B

8. Lepinguosalised lepivad kokku teha koostööd seoses julgeolekukontrollidega, mida nad teevad oma territooriumidel, kehtestades mehhanismid, sealhulgas halduskorra, vastastikuseks teabe edastamiseks selliste julgeolekukontrollide tulemuste kohta. Lepinguosalised lepivad kokku kaaluda positiivselt taotlusi osaleda vaatlejana teise lepinguosalise julgeolekukontrollides.

9. Kui leiab aset tsiviilõhusõiduki ebaseaduslik hõivamine või sellise õhusõiduki, selle reisijate, meeskonna, lennujaama või navigatsiooni-seadmete turvalisust ohustav muu ebaseaduslik tegu või esineb nende oht, osutavad lepinguosalised üksteisele abi, võimaldades sidepidamist ja võttes teisi asjakohaseid meetmeid, mis on mõeldud sellise teo või selle ohu kiireks ja ohutuks kõrvaldamiseks.

10. Kui lepinguosalisel on põhjendatud kahtlusi, et teine lepinguosaline ei ole järginud käesoleva artikli sätteid, võib esimesena nimetatud lepinguosaline oma vastutavate asutuste kaudu nõuda konsultatsioone. Konsultatsioonid peavad algama 15 päeva jooksul vastava nõude saamisest. Kui 15 päeva jooksul alates konsultatsioonide algusest ei jõuta rahuldavale kokkuleppele, annab see konsultatsioone nõudnud lepinguosalisele aluse võtta meetmeid teise lepinguosalise lennuettevõtjatele lubade andmisest keeldumiseks, nende tühistamiseks, peatamiseks või neile asjakohaste tingimuste seadmiseks. Kui erakorraline olukord seda õigustab või takistamiseks käesoleva artikli sätete edasist rikkumist, võib lepinguosaline, kes usub, et teine lepinguosaline ei järgi käesoleva artikli sätteid, igal ajal võtta asjakohaseid ajutisi meetmeid.

11. Ilma et see piiraks vajadust võtta viivitamatult meetmeid lennutranspordi turvalisuse tagamiseks, kinnitavad lepinguosalised, et julgestusmeetmete kavandamisel hindavad nad nende võimalikku ebasoodsat majanduslikku ja tegevuslikku mõju käesoleva lepingu kohaste lennuettevõtjate osutamisele ning et seadusega lubatud ulatuses võtavad nad seda arvesse asjaomaste julgestusriskide osas vajalike ja sobivate meetmete kindlaksmääramisel.

*Artikkel 8***Tolli- ja muud maksud ning tasud**

1. Lepinguosaline vabastab tema siseriiklikes õigusnormides sätestatud ulatuses ja vastastikkuse alusel teise lepinguosalise lennuettevõtjad nende rahvusvahelises lennutranspordis kasutatava õhusõiduki, selle tavapärase varustuse, kütuse, määrdeainete, tarbitavate tehniliste varude, maapealse varustuse, tagavaraosade (kaasa arvatud mootorid), pardavarude (sealhulgas, kuid mitte ainult toiduained, alkohoolsed ja karastusjoogid, tubakas ja muud tooted, mis on ette nähtud lennu ajal piiratud kogustes reisijatele müügiks või tarbimiseks) ja teiste selliste toodete

▼B

osas, mis on ette nähtud kasutamiseks ainult seoses rahvusvahelist lennutransporti teostava õhusõiduki käitamise või nende teenindamisega, kõigist impordipiirangutest, omandi-, kapitali-, tolli- ja aktsiisimaksudest ning sarnastest maksudest ja tasudest, mida lepinguosalised rakendavad ja mis ei põhine osutatavate teenuste hinnal.

2. Samuti vabastab lepinguosaline oma siseriiklikes õigusnormides sätestatud ulatuses ja vastastikkuse alusel käesoleva artikli lõikes 1 osutatud maksudest, lõivudest ja tasudest, välja arvatud osutatava teenuse hinnal põhinevatest tasudest:

a) lepinguosalise territooriumile toodud või seal hangitud ja pardale võetud mõistlikus koguses pardavarud, mis on mõeldud kasutamiseks teise lepinguosalise lennuettevõtja lahkuva õhusõiduki pardal, mida kasutatakse rahvusvahelistel lennuvedudel, isegi siis, kui need pardavarud on mõeldud kasutamiseks reisi selles osas, mis toimub nimetatud territooriumi kohal;

b) lepinguosalise territooriumile toodud maapealse varustuse ja varuosad (kaasa arvatud mootorid), mis on mõeldud teise lepinguosalise lennuettevõtja poolt õhusõiduki, mida kasutatakse rahvusvahelistel lennuvedudel, teenindamiseks, hoolduseks või remondiks, samuti arvutiseadmete ja komponentide osad reisijate või kauba haldamiseks või julgeolekukontrollideks;

c) lepinguosalise territooriumile toodud või seal hangitud teise lepinguosalise lennuettevõtja õhusõiduki, mida kasutatakse rahvusvahelistel lennuvedudel, tarbeks mõeldud kütuse, määrdeained ja tarbitavad tehnilised tarvikud, isegi kui need on mõeldud kasutamiseks reisi selles osas, mis toimub nimetatud territooriumi kohal, ja

d) trükised, sealhulgas lennupiletid, piletikaaned, lennuveokirjad ja muud lennuga seotud reklaammaterjalid, mida lennuettevõtja jagab tasuta.

3. Tavapärast pardavarustust, samuti tavaliselt lepinguosalise lennuettevõtja kasutatava õhusõiduki pardal hoitavaid materjale ja varusid võib teise lepinguosalise territooriumil maha laadida üksnes selle territooriumi tolliasutuse loal. Sellisel juhul võidakse nõuda nende paigutamist kuni nende reeksportimiseni või muu tollieeskirjade kohase kõrvaldamiseni kõnealuse asutuse järelevalve alla.

4. Käesolevas artiklis sätestatud vabastused kehtivad ka sel juhul, kui lepinguosalise lennuettevõtjad on saanud lepingu alusel teiselt lennuettevõtjalt, kelle suhtes teine lepinguosaline kohaldab samuti selliseid vabastusi, laenuks või edastamiseks teise lepinguosalise territooriumil käesoleva artikli lõigetes 1 ja 2 nimetatud tooted.

▼B

5. Käesoleva lepinguga ei muudeta liikmesriikide ja Kanada vaheliste kehtivate tulu ja kapitali topeltmaksustamise vältimise konventsioonide sätteid.

*Artikkel 9***Statistika**

1. Kumbki lepinguosaline esitab teisele lepinguosalisele siseriiklike õigusnormidega ette nähtud statistika ning taotluse korral muu kättesaadava statistilise teabe, mida võidakse lennuteenuste osutamise läbiväärtamiseks põhjendatult nõuda.

2. Lepinguosalised teevad ühiskomitee raames koostööd, et hõlbustada lennuteenuste arengu jälgimiseks omavahelist statistilise teabe vahetust.

*Artikkel 10***Tarbijate huvid**

1. Lepinguosalised tunnustavad tarbijate huvide kaitse tähtsust ning nad võivad mittediskrimineerival viisil võtta või nõuda lennuettevõtjalt, et nad võtaksid mõistlikke ja proportsionaalseid meetmeid seoses järgmiste küsimustega (loetelu ei ole täielik):

a) nõuded lennuettevõtjatele ette makstud summade kaitsmiseks;

b) pardale mittelubamise korral hüvitisest keeldumised;

c) tagasimaksud reisijatele;

▼C1

d) õhusõidukit tegelikult käitava vedaja isiku avalikustamine;

▼B

e) oma lennuettevõtjate finantssuutlikkus;

f) vastutuskindlustus reisijate vigastuste katmiseks ning

g) juurdepääsetavuse meetmete kehtestamine.

2. Lepinguosalised püüavad ühiskomitee raames üksteisega konsulteerida tarbijate huvide küsimustes, sealhulgas kavandatavate meetmete teemal, et saavutada võimalikult ühetaolised lähenemisviisid.

*Artikkel 11***Lennujaamade, lennundusrajatiste ja -seadmete ning lennundusteenuste kättesaadavus**

1. Kumbki lepinguosaline tagab, et lennujaamad, lennutrassid, lennujuhtimis- ja aeronavigatsiooniteenused, tsiviilennundusjulgestus, maapealne teenindamine ning muud nendega seotud ja tema territooriumil olevad rajatised ja osutatavad teenused on kasutamiskorra kehtestamisel mittediskrimineerival viisil kasutamiseks kättesaadavad teise lepinguosalise lennuettevõtjatele.

▼B

2. Lepinguosalised võtavad võimaluse korral kõik mõistlikud meetmed tagamaks tegelikku juurdepääsu rajatistele ja teenustele, võttes arvesse õiguslikke, tegevuslikke ja füüsilisi piiranguid, õiglaste ja võrdsete võimaluste põhimõtet ning juurdepääsu saamise korra läbipaistvust.

3. Lepinguosalised tagavad, et nende territooriumidel asuvate lennujaamade suhtes kohaldatavaid teenindusaegade haldamise menetlusi, suuniseid ja eeskirju kohaldatakse läbipaistvalt, tõhusalt ja mittediskrimineerivalt.

4. Kui lepinguosaline usub, et teine lepinguosaline rikub käesoleva artikli sätteid, võib ta teavitada sellest teist lepinguosalist ja nõuda konsultatsioone vastavalt artikli 17 („Ühiskomitee”) lõikele 4.

*Artikkel 12***Lennujaamade, lennundusrajatiste ja -seadmete ning lennundusteenuste tasud**

1. Lepinguosalised tagavad, et kasutustasud, mida nende tasusid kehtestavad pädevad asutused või organid võivad kehtestada teise lepinguosalise lennuettevõtjate suhtes aeronavigatsiooni- ja lennujuhtimisteenuste kasutamise eest, on õiglased, põhjendatud, kuludega seotud ning mitte ebaõiglaselt diskrimineerivad. Igal juhul määratakse kõik teise lepinguosalise lennuettevõtjate suhtes kehtestatavad kasutustasud tingimustel, mis on sama soodsad kui mis tahes teise lennuettevõtja suhtes kehtestatud tasude kõige soodsamad tingimused.

2. Lepinguosalised tagavad, et kasutustasud, mida nende tasusid kehtestavad pädevad asutused või organid võivad kehtestada teise lepinguosalise lennuettevõtjate suhtes lennujaama, tsiviilennundusjulgestuse ja nendega seotud rajatiste ja teenuste kasutamise eest, on õiglased, põhjendatud, mitte ebaõiglaselt diskrimineerivad ning võrdselt jaotatud eri kasutajakategooriate vahel. Kõnealused tasud võivad peegeldada lennujaamas või lennujaamade süsteemis asjakohaste lennujaama ning tsiviilennundusjulgestuse rajatiste ja teenuste täielikku maksumust tasusid kehtestavatele pädevatele asutustele või organitele, kuid ei tohi seda ületada. Need kasutustasud võivad sisaldada mõistlikku tulu koos amortisatsioonikuludega. Varustust ja teenuseid, mille eest kasutustasusid võetakse, peab saama kasutada efektiivselt ja säästlikult. Igal juhul määratakse kõnealused tasud teise lepinguosalise lennuettevõtjate suhtes tingimustel, mis on sama soodsad kui tasude määramise ajal mis tahes teise lennuettevõtja suhtes kehtestatud tasude kõige soodsamad tingimused.

3. Lepinguosalised soodustavad konsultatsioone nende territooriumil asuvate tasusid kehtestavate pädevate asutuste või organite ning teenuseid ja rajatise kasutavate lennuettevõtjate või neid esindavate organite vahel ning soodustavad sellise teabe vahetust tasusid kehtestavate pädevate asutuste või organite ja lennuettevõtjate või neid esindavate organite vahel, mis võib olla vajalik selleks, et saada täpne ülevaade tasude

▼B

põhjendatusest vastavalt käesoleva artikli lõigete 1 ja 2 põhimõtetele. Lepinguosalistes soodustavad seda, et tasusid kehtestavad pädevad asutused teataksid kasutajatele mõistliku aja jooksul ette kõikidest kasutustasude muutmise ettepanekutest, et kõnealused asutused saaksid enne muudatuste tegemist võtta arvesse kasutajate seisukohad.

4. Lepinguosalist loetakse artikli 21 („Vaidluste lahendamine”) kohases vaidluste lahendamise menetluses käesoleva artikli nõudeid rikkunuks, kui:

- a) ta ei vaata mõistliku aja jooksul läbi kasutustasu või tava, mille kohta teine lepinguosaline on kaebuse esitanud, või
- b) ta ei võta pärast kasutustasu või tava läbivaatamist kõiki võimalikke meetmeid käesoleva artikliga vastuolus oleva tasu või tava muutmiseks.

*Artikkel 13***Äriline raamistik**

1. Kumbki lepinguosaline võimaldab teise lepinguosalise lennuettevõtjatel osutada käesoleva lepingu kohaseid lennuteenuseid.

Maht

2. Kumbki lepinguosaline võimaldab teise lepinguosalise lennuettevõtjatel oma äriliste kaalutluste alusel turul määrata nende poolt käesoleva lepingu raames osutatavate lennuteenuste sageduse ja mahu. Kumbki lepinguosaline ei kehtesta ühepoolset piiranguid vedude mahule, sagedusele, lendude regulaarsusele või teise lepinguosalise lennuettevõtja käitatava õhusõiduki tüübile või tüüpidele ega nõua teise lepinguosalise lennuettevõtjalt sõiduplaanide, tellimislennukavade ega tegevuskavade esitamist, välja arvatud juhul, kui seda nõutakse tehnilistel, käitamisega või keskkonnaga (kohapealne õhu kvaliteet ja müra) seotud põhjustel ja ühtsetel tingimustel kooskõlas konventsiooni artikliga 15.

Koodi jagamine

- 3. a) Võttes arvesse regulatiivseid nõudeid, mida kumbki lepinguosaline selliste tegevuste suhtes tavaliselt rakendab, võivad teise lepinguosalise lennuettevõtjad sõlmida koostöökokkuleppeid järgmistes valdkondades:
 - i) lennuteenuste pakkumine konkreetsetel marsruutidel, müües transporditeenust enda koodi all Kanada või liikmesriikide ja/või kolmandate riikide lennuettevõtjate ja/või mis tahes riigi mere- ja maismaatranspordi teenuste pakkujate teostatavatel lendudel;

▼B

- ii) vedude teostamine mis tahes muu lennuettevõtja koodi all, kui asjaomasel teisel lennuettevõtjal on lepinguosalise lennuameti luba müüa enda koodi all transporditeenuseid lepinguosalise lennuettevõtjate teostatavatel lendudel.
- b) Lepinguosaline võib nõuda, et kõigil koodijagamise kokkulepetes osalevatel lennuettevõtjatel oleks asjakohane liiniluba.
- c) Lepinguosaline ei tohi keelduda loa andmisest käesoleva artikli lõike 3 punkti a alapunktis i osutatud koodijagamise teenuse osutamiseks põhjendusega, et õhusõidukit käitaval lennuettevõtjal ei ole õigust teostada vedusid teiste lennuettevõtjate koodide all.
- d) Lepinguosalised nõuavad kõigilt sellistes koodijagamise kokkulepetes osalevatelt lennuettevõtjatelt, et nad tagaksid reisijate täieliku teavitamise iga reisiosa käitaja isikust ja transpordiliigist.

Maapealne teenindamine

4. Kumbki lepinguosaline lubab teise lepinguosalise lennuettevõtjatel tema territooriumil tegutsedes:

- a) teenindada vastastikkuse alusel tema territooriumil oma lende ise ning omal valikul lasta pakkuda kas täismahus või osalist lendude maapealset teenindust ettevõtjatel, kes on saanud tema pädevatelt asutustelt loa selliste teenuste osutamiseks, ja
- b) pakkuda lendude maapealset teenindust teistele samas lennujaamas tegutsevatele lennuettevõtjatele, kui see on lubatud ja kooskõlas kohaldatavate õigusnormidega.

5. Käesoleva artikli lõike 4 punktides a ja b sätestatud õigustele võib seada üksnes füüsilisi või tegevuslikke piiranguid, mis tulenevad peamiselt lennujaama ohutus- või julgestuskaalutlustest. Piiranguid kohaldatakse ühetaoliselt ning tingimustel, mis on sama soodsad kui piirangute seadmise ajal mis tahes riigi sellise lennuettevõtja suhtes kehtivad kõige soodsamad tingimused, kes pakub sarnaseid rahvusvahelisi lennuteenuseid.

Lennuettevõtja esindajad

6. Kumbki lepinguosaline lubab:

- a) teise lepinguosalise lennuettevõtjatel tuua vastastikkuse alusel tema territooriumile ja hoida seal oma esindajaid ning ärijuhte, müügi-, tehnilisi ja operatiivtöötajaid ning teisi spetsialiste, keda on vaja seoses nende osutatavate teenustega;

▼B

b) teise lepinguosalise lennuettevõtjate valikul rahuldada vajadust töötajate järele nende oma töötajatega või kasutades selliste tema territooriumil tegutsevate organisatsioonide, äriühingute või lennuettevõtjate teenuseid, kellel on luba osutada neid teenuseid teistele lennuettevõtjatele, ja

c) teise lepinguosalise lennuettevõtjatel asutada tema territooriumil büroosid lennutranspordi ja sellega seotud tegevuste edendamiseks ja müügiks.

7. Kumbki lepinguosaline nõuab teise lepinguosalise lennuettevõtjate esindajatelt ja töötajatelt enda õigusnormide kohaldamist. Kooskõlas selliste õigusnormidega:

a) annab kumbki lepinguosaline minimaalse viivitusega käesoleva artikli lõikes 6 osutatud esindajatele ja töötajatele vajalikud tööload, viisad või muud samalaadsed dokumendid ja

b) hõlbustab ja kiirendab mis tahes tingimuse heakskiitmist töölubade andmiseks teatavaid kuni 90 päeva vältavaid ajutisi ülesandeid täitvatele töötajatele.

Müük, kohalikud kulud ja rahasummade ülekandmine

8. Kumbki lepinguosaline lubab teise lepinguosalise lennuettevõtjatel:

a) müüa tema territooriumil lennutransporditeenuseid ise või lennuettevõtja valikul esindajate kaudu ning müüa transporditeenuseid tema territooriumil kehtivas vääringus või lennuettevõtja valikul teiste riikide vabalt konverteeritavates valuutades ja kõik isikud võivad osta kõnealuseid transporditeenuseid vääringus, mida asjaomased lennuettevõtjad aktsepteerivad;

b) maksta tema territooriumil kohalike kulude, sealhulgas kütuse eest kohalikus vääringus või lennuettevõtja valikul vabalt konverteeritavas valuutas ja

c) nõudmise korral konverteerida ja kanda välisriiki üle nende tavalise tegevuse käigus saadud rahasummasid. Kõnealune konverteerimine ja ülekandmine on lubatud piirangute või viivitusteta ülekandetaotluse esitamise ajal kehtiva vääringu turukursi alusel ja nende suhtes ei kohaldata muid tasusid peale tavaliste teenustasude, mida pangad võtavad selliste tehingute eest.

▼B

Ühendveoteenused

9. Lepinguosalised lubavad:

- a) kombineeritud reisijateveo teenuseid pakkuvatel lennuettevõtjatel kasutada seoses lennuteenustega mere- või maismaatransporti. Lennuettevõtjad võivad sõlmida selleks kokkuleppeid mere- või maismaatranspordi ettevõtjatega või teha otsuse teostada ise mere- või maismaatransporti;
- b) kaubaveo teenuseid pakkuvatel lennuettevõtjatel kasutada piiranguteta seoses lennuteenustega mere- või maismaatransporti kauba veoks lepinguosaliste või kolmandate riikide territooriumi mis tahes punktidesse või punktidest, kaasa arvatud transpordiks tolliteenustega lennujaamadesse või lennujaamadest ja vajaduse korral tollitud kauba veoks vastavalt kohaldatavatele õigusnormidele; pääseda õhu teel või maismaad või merd mööda veetava kauba korral ligi lennujaama tollimenetlusele ja -rajatistele; ning teostada vastavalt oma valikule ise oma kauba mere- või maismaatransporti, võttes arvesse sellist vedu reguleerivaid siseriiklikke õigusnorme, või sõlmida selleks kokkuleppeid teiste mere- või maismaatranspordi ettevõtjatega, kaasa arvatud mis tahes teise riigi mere- ja maismaatranspordi teostavate lennuettevõtjatega, ja
- c) ühendveoteenuseid pakkuvatel lennuettevõtjatel pakkuda ühtse hinnaga kombineeritud lennu- ning mere- ja maismaatranspordi teenuseid, tingimusel et reisijatele ega kaubasaatjatele ei anta sellise transpordiviisi kohta eksitavat teavet.

Hinnakujundus

10. Lepinguosalised lubavad lennuettevõtjatel vaba ja õiglase konkurentsi alusel vabalt hindu kehtestada. Kumbki lepinguosaline ei võta ühepoolseid meetmeid, mis oleks suunatud tema territooriumile või sealt välja suunduva rahvusvahelise transporditeenuse hinna kehtestamise või edasikehtimise vastu.

11. Lepinguosalised ei nõua hindade esitamist lennuametitele.

12. Lepinguosalised lubavad lennuametitel arutada selliseid küsimusi nagu näiteks hinnad (kuid mitte ainult), mis võivad olla ebaõiglased, põhjendamatud või diskrimineerivad.

Arvutipõhised broneerimissüsteemid

13. Lepinguosalised kohaldavad oma territooriumidel õiglaselt ja mittediskrimineerival viisil oma vastavaid arvutipõhiste broneerimissüsteemide toiminguid reguleerivaid õigusnorme.

▼B

Frantsiisi- ja tootemargikokkulepped

14. Lepinguosaliste lennuettevõtjad võivad lennuametite loal pakkuda käesoleva lepingu kohaseid lennuteenuseid vastavalt äriühingutega, kaasa arvatud lennuettevõtjatega sõlmitud frantsiisi- või tootemargikokkulepetele, tingimusel et lennuteenuseid pakkuval lennuettevõtjal on asjakohane liiniluba ja siseriiklike õigusnormidega ette nähtud tingimused on täidetud.

Märgrent

15. Käesoleva lepingu kohaste lennuteenuste osutamise eesmärgil, tingimusel et sellises kokkuleppes osaleval lennuteenuseid osutaval lennuettevõtjal ja õhusõiduki käitajal on asjakohased load, võivad lepinguosaliste lennuettevõtjad osutada lennuametite loal käesoleva lepingu kohaseid lennuteenuseid, kasutades teiste lennuettevõtjate pakutavaid, kaasa arvatud teistest riikidest pärinevaid õhusõidukeid ja lennukimeeskondi. Käesoleva lõike kohaldamisel ei nõuta õhusõidukit käitavalt lennuettevõtjalt liiniluba.

Tellimus- ja mitteregulaarlennud

16. Käesoleva lepingu artiklite 4 („Investeerimine”), 5 („Õigusnormide kohaldamine”), 6 („Tsiivilennunduse ohutus”), 7 („Tsiivilennundusjulgestus”), 8 („Tolli- ja muud maksud ning tasud”), 9 („Statistika”), 10 („Tarbijate huvid”), 11 („Lennujaamade, lennundusrajatiste ja -seadmete ning lennundusteenuste kättesaadavus”), 12 („Lennujaamade, lennundusrajatiste ja -seadmete ning lennundusteenuste tasud”), 13 („Äriline raamistik”), 14 („Konkurentsil põhinev keskkond”), 15 („Lennuliikluse korraldamine”), 17 („Ühiskomitee”) ►C1 ja 18 („Keskkond”) sätteid kohaldatakse ka tellimus- ja muude mitteregulaarlendude suhtes, mida ühe lepinguosalise vedajad teostavad teise lepinguosalise territooriumile või territooriumilt. ◀

▼C1

17. Lepinguosalised tegutsevad pärast tellimus- ja muude mitteregulaarlendude teostamise taotluse saamist vedajale taotletud luba andes minimaalse protseduurilise viivitusega.

▼B*Artikkel 14***Konkurentsil põhinev keskkond**

1. Lepinguosalised kinnitavad, et lennuteenuste õiglase ja konkurentsil põhinev keskkond on nende ühine eesmärk. Lepinguosalised tunnistavad, et lennuettevõtjate tavad on õiglased ja konkurentsil põhinevad kõige tõenäolisemalt siis, kui nad tegutsevad täielikult ärielistel alustel ega saa riigilt subsidiume. Nad tunnistavad, et õiglase ja konkurentsil põhineva keskkonna saavutamise peamised tegurid on näiteks (kuid mitte ainult) lennuettevõtete erastamise tingimused, konkurentsi kahjustavate subsidiumide kõrvaldamine, võrdne ja mittediskrimineeriv juurdepääs lennujaamarajatistele ja -teenustele ning arvutipõhistele broneerimissüsteemidele.

▼B

2. Kui lepinguosaline leiab, et teise lepinguosalise territooriumil esineb tingimusi, mis võiks ebasoodsalt mõjutada õiglast ja konkrentsil põhinevat keskkonda ning käesoleva lepingu kohaste lennuteenuste pakkumist tema lennuettevõtjate poolt, võib ta esitada teisele lepinguosalisele oma märkused. Lisaks võib ta taotleda ühiskomitee kokkukutsumist. Lepinguosalised kinnitavad, et see, mil määral võib subsidium või muu sekkumine kahjustada käesoleva lepingu konkrentsil põhineva keskkonnaga seotud eesmärke, on teema, mis kuulub arutamisele ühiskomitees.

3. Käesoleva artikli 14 alusel tõstatatavad teemad võivad olla näiteks (kuid mitte ainult) kapitalisüstid, ristsubsideerimine, toetused, tagatised, omand, maksusoodustus või maksuvabastus, pankrotikaitse või kindlustus mis tahes valitsusasutuse poolt. Võttes arvesse artikli 14 lõiget 4, võib lepinguosaline, teatades sellest teisele lepinguosalisele, pöörduda käesoleva artikliga seotud küsimuste arutamiseks teise lepinguosalise territooriumil asuvate vastutavate valitsusasutuste poole, kaasa arvatud riigi-, piirkondlikud või kohalikud asutused.

4. Lepinguosalised tunnustavad oma vastavate konkrentsiasutuste vahelist koostööd, mida tõendab 17. juunil 1999 Bonnisis sõlmitud Kanada valitsuse ja Euroopa ühenduste vaheline leping nende konkrentsiõiguse kohaldamise kohta.

5. Lepinguosaline võib võtta meetmeid, kui ta usub pärast ühiskomitees peetud konsultatsioone, et artikli 14 lõikes 2 osutatud tingimused on jäänud alles ja panevad tema lennuettevõtja või lennuettevõtjad tõenäoliselt oluliselt ebasoodsamasse olukorda või kahjustavad neid. Lepinguosaline võib võtta käesoleva lõike kohaseid meetmeid kas alates sellest, kui ühiskomitee kehtestab oma otsusega asjaomase meetme rakendamise korra ja kriteeriumid, või sellest, kui möödub üks aasta kuupäevast, mil lepinguosalist hakkavad käesolevat lepingut ajutiselt kohaldama või see jõustub, olenevalt sellest, kumb kuupäev on varasem. Käesoleva lõike kohaselt võetud meetmed peavad olema asjakohased ja proportsionaalsed ning piirduma ulatuse ja kestuse osas rangelt vajalikuga. Meede on suunatud üksnes lõikes 2 osutatud tingimustest kasu saavale üksusele ning see ei piira lepinguosalist õigust võtta meetmeid vastavalt artiklile 21 („Vaidluste lahendamine”).

*Artikkel 15***Lennuliikluse korraldamine**

Lepinguosalised teevad koostööd lennuliikluse korraldamisega seotud ohutusalase järelevalve ja poliitika küsimuste lahendamisel, pidades silmas üldise tõhususe optimeerimist, kulude vähendamist ning olemasolevate süsteemide ohutuse ja võimsuse suurendamist. Lepinguosalised julgustavad oma aeronavigatsiooniteenuste osutajaid jätkama koostalitlusvõime alast koostööd, et integreerida mõlema poole süsteeme võimaluse korral veelgi, vähendada lennunduse keskkonnamõju ja jagada vajaduse korral teavet.

▼B*Artikkel 16***Määramiste ja lubade jätkuvus**

1. Kanada või liikmesriigi lennuettevõtja, kellel on oma valitsuselt saadud kehtiv määramine vastavalt käesoleva lepinguga asendatavale lennutranspordilepingule Kanadaga, loetakse lennuettevõtjaks, kes on määratud osutama lennuteenuseid.
2. Kanada või liikmesriigi lennuettevõtjal, kellel on käesoleva lepingu jõustumise kuupäeval kehtiv lepinguosalise lennuameti väljastatud tegevus- või muu luba lennuteenuste osutamiseks, on kuni käesoleva lepingu kohase uue või muudetud tegevus- või muu loa väljastamiseni kõik asjaomases tegevus- või muus loas ettenähtud volitused ning loetakse, et talle on seal antud volitus osutada käesolevas lepingus sätestatud lennuteenuseid.
3. Miski käesolevas artiklis ei takista lepinguosalise käesoleva artikli lõigetes 1 või 2 osutamata lennuettevõtja määramist lennuteenuste osutajaks või talle vastava loa andmist.

*Artikkel 17***Ühiskomitee**

1. Käesolevaga asutavad lepinguosalised lepinguosaliste esindajatest koosneva komitee (edaspidi „ühiskomitee”).
2. Ühiskomitee määrab kindlaks asjaomased lennuametid ja teised käesoleva lepinguga hõlmatud küsimustes pädevad asutused ja soodustab nendevahelisi kontakte.
3. Ühiskomitee tuleb kokku vastavalt vajadusele ja vähemalt üks kord aastas. Kumbki lepinguosaline võib taotleda ühiskomitee kokkukutsumist.
4. Ühtlasi võib lepinguosaline taotleda ühiskomitee kokkukutsumist, et konsulteerida käesoleva lepingu tõlgendamise või kohaldamisega seotud küsimustes ning lahendada teise lepinguosalise tõstatatud probleeme. Koosolek toimub esimesel võimalusel, kuid mitte hiljem kui kaks kuud pärast taotluse saamist, kui lepinguosalised ei otsusta teisiti.
5. Ühiskomitee võtab vastu otsuseid, kui see on lepingus selgesõnaliselt sätestatud.
6. Ühiskomitee soodustab lepinguosaliste vahelist koostööd ja võib kaaluda kõiki käesoleva lepingu toimimise või rakendamise seotud küsimusi, kaasa arvatud (kuid mitte ainult) järgmist:
 - a) käesoleva lepingu kohaseid lennuteenuseid mõjutavate turutingimuste läbivaatamine;
 - b) teabevahetus, sealhulgas nõu andmine käesolevat lepingut mõjutavate siseriiklike õigusaktide ja poliitikate muutmiseks;

▼B

- c) selliste potentsiaalsete valdkondade analüüs, millele leping võiks edaspidi laieneda, kaasa arvatud soovitude esitamine lepingu muutmiseks;
 - d) soovitude esitamine tingimuste, menetluste ja muudatuste kohta, mis on vajalikud selleks, et uued liikmesriigid saaksid käesoleva lepingu osalisteks, ja
 - e) investeerimise, omandiõiguse ja kontrolliga seotud küsimuste arutamine ning käesoleva lepingu 2. lisas sätestatud liiklusõiguste järkjärgulise andmise tingimuste täitmise kinnitamine.
7. Ühiskomitee arendab koostööd ja soodustab ekspertide tasemel uute seadusandlike algatuste vahetamist.
 8. Ühiskomitee võtab otsusega vastu oma töökorra.
 9. Kõik ühiskomitee otsused võetakse vastu konsensuse alusel.

*Artikkel 18***Keskond**

1. Lepinguosalised tunnustavad keskkonnakaitse tähtsust rahvusvahelise lennutranspordipoliitika väljatöötamisel ja elluviimisel.
2. Ilma et see piiraks lepinguosaliste rahvusvahelisest õigusest ja konventsioonist tulenevaid õigusi ja kohustusi, on lepinguosalistel oma suveräänse jurisdiktsiooni piires õigus võtta ja rakendada meetmeid, mis on vajalikud lennutranspordi keskkonnamõjudega tegelemiseks, tingimusel, et neid meetmeid rakendatakse olenemata riikkondsusest.
3. Lepinguosalised tunnustavad, et rahvusvahelise lennutranspordipoliitika väljatöötamisel tuleb hoolega kaaluda keskkonnakaitsemeetmete maksumust ja nendest saadavat tulu. Kui lepinguosaline kaalub kavandatavaid keskkonnameetmeid, peaks ta hindama ka nende võimalikku ebasoodsat mõju käesoleva lepingu alusel antavate õiguste kasutamisele ja kui sellised meetmed on vastu võetud, peaks ta võtma vajalikke meetmeid ebasoodsa mõju leevendamiseks.
4. Lepinguosalised tunnustavad, et on tähtis teha koostööd ja osaleda mitmepoolsetes aruteludes, et kaaluda lennunduse mõju keskkonnale ja majandusele ning tagada, et võimalikud leevendusmeetmed on täielikult kooskõlas käesoleva lepingu eesmärkidega.
5. Kui on kehtestatud keskkonnakaitsemeetmed, järgitakse rahvusvahelise tsiviillennundusorganisatsiooni poolt vastu võetud konventsiooni lisades esitatud keskkonnakaitsestandardeid, välja arvatud juhul, kui on teatatud erinevustest nende standardite rakendamisel.

▼B

6. Lepinguosalised püüavad üksteisega konsulteerida keskkonnaküsimustes, sealhulgas seoses kavandatud meetmetega, millel on tõenäoliselt oluline mõju käesoleva lepinguga hõlmatud rahvusvahelistele lennutee-nustele, et saavutada võimalikult ühetaolised lähenemisviisid. Konsultatsioonid algavad 30 päeva jooksul vastava taotluse saamisest või muu ühiselt kindlaks määratud ajavahemiku jooksul.

*Artikkel 19***Tööhõiveküsimused**

1. Lepinguosalised tunnustavad, et on oluline arvesse võtta mõju, mida käesolev leping avaldab tööturule, tööhõivele ja töötingimustele.

2. Lepinguosalised võivad taotleda artikli 17 kohase ühiskomitee kokkukutsumist, et arutada käesoleva artikli lõikes 1 osutatud tööhõiveküsimusi.

*Artikkel 20***Rahvusvaheline koostöö**

Lepinguosalised võivad esitada artikli 17 kohasele ühiskomiteele arutamiseks järgmiste valdkondadega seotud küsimusi:

- a) lennutransport ja rahvusvahelised organisatsioonid;
- b) lepinguosaliste ja teiste riikide vaheliste suhete võimalikud arengud lennutranspordi valdkonnas ja
- c) kahe- või mitmepoolsete lepingute suundumused,

lisades võimaluse korral ettepanekud kooskõlastatud seisukohtade väljatöötamiseks nimetatud valdkondades.

*Artikkel 21***Vaidluste lahendamine**

1. Kui lepinguosaliste vahel tekivad käesoleva lepingu tõlgendamise või kohaldamisega seotud vaidlused, püüavad nad need kõigepealt lahendada ühiskomitees ametlike konsultatsioonide kaudu. Ametlikke konsultatsioone alustatakse võimalikult vara ning olenemata artikli 17 lõikest 4 mitte enam kui 30 päeva möödumisel sellest, kui üks lepinguosaline saab kätte teise lepinguosalise esitatud kirjaliku taotluse, milles on viidatud käesolevale artiklile, kui lepinguosalisel ei ole kokku leppinud teisiti.

2. Kui vaidlust ei lahendata 60 päeva jooksul ametlike konsultatsioonide taotluse kättesaamisest, võib selle lepinguosaliste nõusolekul edastada otsustamiseks mõnele isikule või organile. Kui lepinguosalisel ei jõua selles osas kokkuleppele, esitatakse vaidlus ühe lepinguosalise taotlusel kolmest liikmest koosnevale vahekohtule lahendamiseks vastavalt allpool sätestatud korrale.

▼B

3. Kumbki lepinguosaline nimetab 30 päeva jooksul alates vahekohtu otsuse taotluse saamisest sõltumatu vahekohtuniku. Kolmas vahekohtunik määratakse järgneva 45 päeva jooksul lepinguosalistest nimetatud kahe vahekohtuniku kokkuleppel. Kui ükskõik kumb lepinguosalistest ei suuda ettenähtud aja jooksul vahekohtunikku nimetada või kui ettenähtud aja jooksul ei määrata kolmandat vahekohtunikku, võib ükskõik kumb lepinguosaline paluda rahvusvahelise tsiviilennundusorganisatsiooni nõukogu presidendil määrata vastavalt olukorrale kas vahekohtunik või vahekohtunikud. Kui president on ühe lepinguosalise riigi kodanik, määrab vahekohtuniku või vahekohtunikud kõige vanem asepresident, keda ei saa eespool nimetatud põhjusel diskvalifitseerida. Igal juhul on kolmas vahekohtunik kolmanda riigi kodanik ning ta tegutseb vahekohtu esimehena ja määrab kindlaks vahekohtu toimumise koha.

4. Vahekohus kehtestab ise oma töökorra ja menetluste ajakava.

5. Ühe lepinguosalise taotlusel võib vahekohus anda teisele vaidluses osalevale lepinguosalisele korralduse rakendada vahekohtu lõpliku otsuse vastuvõtmiseni ajutisi meetmeid.

6. Vahekohus püüab teha kirjaliku otsuse 180 päeva jooksul vahekohtu otsuse taotluse saamisest. Vahekohus teeb otsuse hääleteenamusega.

7. Kui vahekohus teeb kindlaks, et käesolevat lepingut on rikutud, ja kui selle eest vastutav lepinguosaline ei hüvita rikkumisest tulenevat kahju või ei jõua teise vaidluses osaleva lepinguosalisega vastastikku rahuldavale kokkuleppele 30 päeva jooksul vahekohtu otsuse teatavaks tegemisest, võib teine lepinguosaline peatada käesoleva lepingu kohaldamisest tulenevate võrdväärsete õigushüvede realiseerimise ajani, kuni vaidlus on lahendatud.

8. Vahekohtu kulud kannavad vaidluses osalevad lepinguosalsed võrdsetes osades.

9. Käesoleva artikli kohaldamisel tegutsevad Euroopa Ühendus ja liikmesriigid koos.

*Artikkel 22***Muutmine**

Lepinguosalsed võivad käesoleva lepingu artikli 17 („Ühiskomitee”) kohaselt peetud konsultatsioonide alusel ühiselt kindlaks määrata käesoleva lepingu muudatused. Muudatused jõustuvad vastavalt artiklis 23 („Jõustumine ja ajutine kohaldamine”) sätestatud tingimustele.

*Artikkel 23***Jõustumine ja ajutine kohaldamine**

1. Käesolev leping jõustub üks kuu pärast viimase diplomaatilise noodi kuupäeva, milles lepinguosalsed kinnitavad, et kõik käesoleva lepingu jõustumiseks vajalikud menetlused on lõpule viidud. Euroopa Ühendus ja selle liikmesriigid teevad nootide vahetamise ülesandeks Euroopa Liidu Nõukogu peasekretariaadile. Kanada edastab Euroopa Liidu Nõukogu Peasekretariaadile diplomaatilise(d) noodi(d) Euroopa

▼B

Ühenduse ja selle liikmesriikide jaoks ning Euroopa Liidu Nõukogu Peasekretariaat edastab Kanadale diplomaatilised noodid Euroopa Ühenduselt ja selle liikmesriikidelt. Diplomaatiline noot või diplomaatilised noodid Euroopa Ühenduselt ja tema liikmesriikidelt sisaldab/sisaldavad teatist igalt liikmesriigilt, milles kinnitatakse, et tema käesoleva lepingu jõustumiseks vajalikud menetlused on lõpule viidud.

2. Olenemata käesoleva artikli lõikest 1 lepivad lepinguosalisel kokku, et käesolevat lepingut kohaldatakse ajutiselt kooskõlas lepinguosaliste siseriikliku õiguse sätetega alates selle kuu esimesest päevast, mis järgneb kuupäevale, mil lepinguosalisel on teatanud üksteisele käesoleva lepingu ajutiseks kohaldamiseks vajalike asjakohaste siseriiklike menetluste lõpuleviimisest.

*Artikkel 24***Lõpetamine**

Lepinguosaline võib mis tahes ajal teisele lepinguosalisele kirjalikult läbi diplomaatiliste kanalite teatada oma otsusest käesolev leping lõpetada. Kõnealune teade saadetakse samal ajal ka Rahvusvahelisele Tsiviillennundusorganisatsioonile ja Ühendatud Rahvaste Organisatsiooni sekretariaadile. Leping lõpeb pärast ühe aasta möödumist sellest, kui teine lepinguosaline on saanud kirjaliku teate, kui enne selle aja saabumist ei ole vastastikusel kokkuleppel lõpetamise teadet tagasi võetud. Kui teine lepinguosaline ei ole esitanud kättesaamise kinnitust, loetakse, et teade on kätte saadud 14 päeva pärast seda, kui teate on kätte saanud Rahvusvaheline Tsiviillennundusorganisatsioon ja Ühendatud Rahvaste Organisatsiooni sekretariaat.

*Artikkel 25***Lepingu registreerimine**

Käesolev leping ja selle muudatused registreeritakse pärast jõustumist vastavalt Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni põhikirja artiklile 102 Rahvusvahelises Tsiviillennundusorganisatsioonis ja Ühendatud Rahvaste Organisatsiooni sekretariaadis. Teist lepinguosalist teavitatakse registreerimisest niipea, kui Rahvusvahelises Tsiviillennundusorganisatsiooni ja Ühendatud Rahvaste Organisatsiooni sekretariaadid on seda kinnitanud.

*Artikkel 26***Seos teiste lepingutega**

1. Kui lepinguosalisel ühinevad mõne mitmepoolse lepinguga või kiidavad heaks Rahvusvahelise Tsiviillennundusorganisatsiooni või mõne teise rahvusvahelise valitsustevahelise organisatsiooni poolt vastu võetud otsuse, milles käsitletakse käesoleva lepinguga hõlmatud küsimusi, peavad nad ühiskomitees nõu, et teha kindlaks, mis määral nimetatud mitmepoolse lepingu või otsuse sätted mõjutavad käesolevat lepingut ja kas käesolevat lepingut tuleks selliste arengute arvessevõtmiseks muuta.

▼B

2. Käesoleva lepingu ajutise kohaldamise ajal vastavalt artikli 23 („Jõustumine ja ajutine kohaldamine”) lõikele 2 peatatakse käesoleva lepingu 3. lisas loetletud kahepoolsed lepingud, välja arvatud käesoleva lepingu 2. lisas sätestatud ulatuses. Käesoleva lepingu jõustumisel vastavalt artikli 23 lõikele 1 asendab käesolev leping käesoleva lepingu 3. lisas loetletud kahepoolset lepingute asjakohased sätted, välja arvatud käesoleva lepingu 2. lisas sätestatud ulatuses.

SELLE KINNITUSEKS on täievolilised esindajad käesolevale lepingule alla kirjutanud.

KOOSTATUD Brüsselis detsembrikuu seitsmeteistkümnendal päeval 2009 kahes eksemplaris bulgaaria, eesti, hispaania, hollandi, inglise, itaalia, kreeka, leedu, läti, malta, poola, portugali, prantsuse, rootsi, rumeenia, saksa, slovaki, sloveeni, soome, taani, tšehhi ja ungari keeles, kusjuures kõik versioonid on võrdselt autentset.

▼B

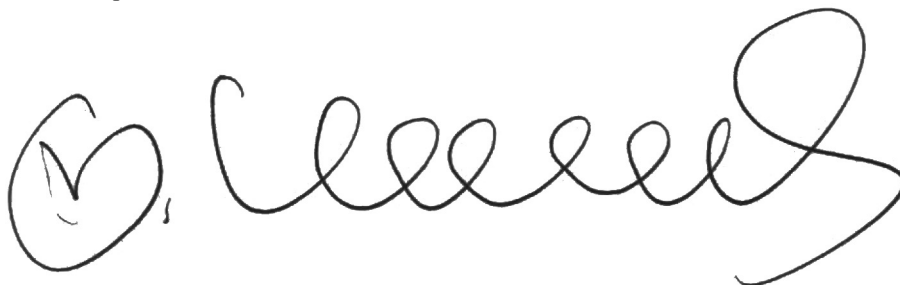
Voor het Koninkrijk België
Pour le Royaume de Belgique
Für das Königreich Belgien

Deze handtekening verbindt eveneens het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Cette signature engage également la Région wallonne, la Région flamande et la Région de Bruxelles-Capitale.

За Република България

Za Českou republiku

På Kongeriget Danmarks vegne

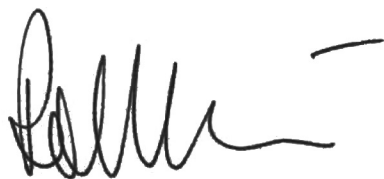

Für die Bundesrepublik Deutschland

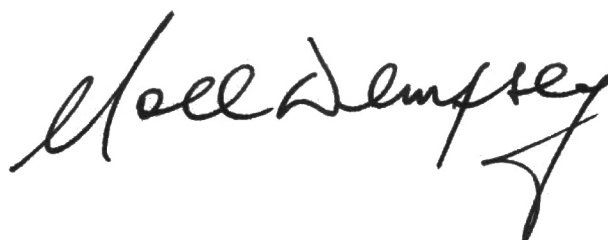

▼B

Eesti Vabariigi nimel

Thar cheann Na hÉireann
For Ireland

Για την Ελληνική Δημοκρατία

Por el Reino de España

Pour la République française

Per la Repubblica italiana

▼B

Για την Κυπριακή Δημοκρατία

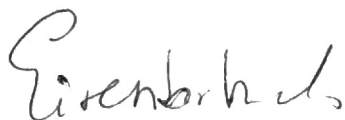
Latvijas Republikas vārdā

Lietuvos Respublikos vardu

Pour le Grande-Duché de Luxembourg

A Magyar Köztársaság részéről

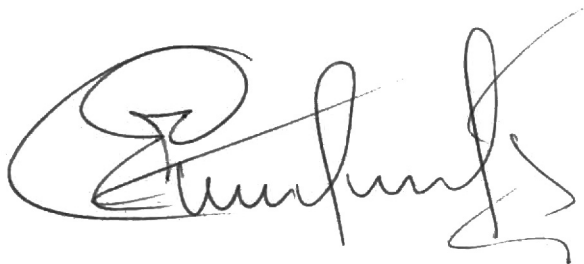

Għal Malta

▼B

Voor het Koninkrijk der Nederlanden

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'E. Verbeke', written in a cursive style.

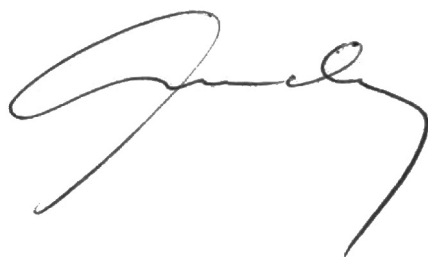
Für die Republik Österreich

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'Donis Juel', written in a cursive style.

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'G. G. G.', written in a cursive style.

Pela República Portuguesa

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'J. J. J.', written in a cursive style.

Pentru România

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'M. M. M.', written in a cursive style.

▼B

Za Republiko Slovenijo

A handwritten signature in black ink, consisting of several vertical, slightly curved strokes that form a dense, scribbled appearance.

Za Slovenskú republiku

A handwritten signature in black ink, featuring a small 'h' at the top, followed by a series of connected loops and a long, sweeping tail that curves to the right.

Suomen tasavallan puolesta
För Republiken Finland

A handwritten signature in black ink, starting with a large, stylized 'A' and followed by several connected loops and a long, sweeping tail.

För Konungariket Sverige

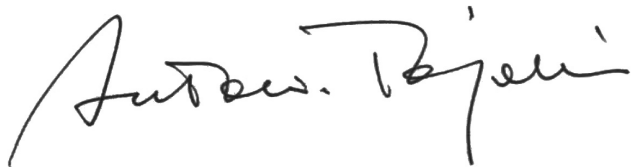
A handwritten signature in black ink, starting with a large, stylized 'O' and followed by several connected loops and a long, sweeping tail.

▼B

For the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland

За Европейската общност
 Por la Comunidad Europea
 Za Evropské společenství
 For Det Europæiske Fællesskab
 Für die Europäische Gemeinschaft
 Euroopa Ühenduse nimel
 Για την Ευρωπαϊκή Κοινότητα
 For the European Community
 Pour la Communauté européenne
 Per la Comunità europea
 Eiropas Kopienas vārdā
 Europos bendrijos vardu
 az Európai Közösség részéről
 Għall-Komunità Ewropea
 Voor de Europese Gemeenschap
 W imieniu Wspólnoty Europejskiej
 Pela Comunidade Europeia
 Pentru Comunitatea Europeană
 Za Európske spoločenstvo
 Za Evropsko skupnost
 Euroopan yhteisön puolesta
 På Europeiska gemenskapens vägnar

For Canada
 Pour le Canada

I. LISA

MARSRUUDIPLAAN

1. Käesoleva lepingu artikli 2 lõike 1 punkti c kohaldamisel lubab kumbki lepinguosaline teise lepinguosalise lennuettevõtjatel osutada transporditeenust järgmistel marsruutidel:

a) Kanada lennuettevõtjate puhul:

Varasemad punktid – punktid Kanadas – vahepunktid – punktid liikmesriikides – edasised punktid;

b) Euroopa Ühenduse lennuettevõtjate puhul:

Varasemad punktid – punktid liikmesriikides – vahepunktid – punktid Kanadas – edasised punktid.

2. Lepinguosalise lennuettevõtjad võivad kõikidel lendudel omal valikul:

a) teostada lende ühel või mõlemal suunal;

b) kasutada ühe õhusõidukiga teostataval lennul erinevaid lennunumbreid;

c) teostada lende mis tahes kombinatsioonis või järjekorras väljaspool lepinguosaliste territooriumi asuvasse punktidesse, vahepunktidesse ja lepinguosaliste territooriumil asuvasse punktidesse;

d) jätta vahele peatusi mis tahes punktis või punktides;

e) vahetada mis tahes punktis oma õhusõiduki teise õhusõiduki vastu ilma piiranguteta õhusõidukite tüübi või arvu muutmise suhtes;

f) kasutada lennuks lepinguosalise territooriumilt väljaspool asuvasse punktidesse ühte või mitut õhusõidukit või lennu numbrit ning pakkuda ja reklaamida seda lendu üldsusele ühe lennuna;

g) teha vahemaandumisi mis tahes punktides kummagi lepinguosalise territooriumil või sellest väljaspool;

h) teha transiitvedusid vahepunktides ja teise lepinguosalise territooriumil asuvasse punktides;

i) olenemata veose päritolust kombineerida vedusid samal õhusõidukil ja

j) osutada teenust koodi jagamise teel kooskõlas käesoleva lepingu artikli 13 („Äriline raamistik”) lõikega 3,

ilma piiranguteta suuna ja geograafilise asukoha suhtes ja kaotamata käesoleva lepingu alusel lubatud mis tahes vedude õigust.

2. LISA

Õiguste kasutatavuse kord

1. JAGU

Mõlema lepinguosalise lennuettevõtjate omandiõigus ja kontroll

1. Olenemata artiklist 4 („Investeerimine”) on vastastikkuse alusel lubatud ühe lepinguosalise lennuettevõtjate omandiõiguse kuulumine kõigile teistele lepinguosalistele niivõrd, kuivõrd see on lennuettevõtjatesse tehtavate välisinvesteeringute puhul Kanada siseriiklike õigusnormidega lubatud.
2. Olenemata lepingu artikli 3 („Määramine, lubade andmine ja tühistamine”) lõike 2 punktist c ja artiklist 4 („Investeerimine”) kohaldatakse artikli 3 („Määramine, lubade andmine ja tühistamine”) lõike 2 punkti c asemel lennuettevõtjate omandiõiguse ja kontrolliga seoses järgmist sätet, kuni käesoleva lisa 2. jao punkti 2 alapunktides c ja d osutatud õigusnormidega ei nähta ette teisiti:

„Kanada lennuettevõtja puhul kuulub omandiõigus ja tegelik kontroll lennuettevõtja üle Kanada kodanikele, lennuettevõtjal on Kanadas lennutegevusluba ning lennuettevõtja peamine tegevuskoht on Kanadas; liikmesriigi lennuettevõtja puhul kuulub omandiõigus ja tegelik kontroll lennuettevõtja üle liikmesriikide, Islandi, Liechtensteini, Norra või Šveitsi kodanikele, lennuettevõtjal on ühenduse lennutegevusluba ning lennuettevõtja peamine tegevuskoht on liikmesriigis”.

2. JAGU

Liiklusõiguste järkjärguline kasutatavus

1. Käesoleva jao punktis 2 sätestatud liiklusõiguste teostamisel saavad lepinguosaliste lennuettevõtjad kasutada oma tegevuses 1. lisa punktis 2 lubatud paindlikkust.
2. Olenemata käesoleva lepingu 1. lisas sätestatud liiklusõigustest:
 - a) kui mõlema lepinguosalise siseriiklikud õigusnormid lubavad teise lepinguosalise kodanikel omada ja kontrollida kokku kuni 25 % nende lennuettevõtjate hääleõigustest, kohaldatakse järgmisi õigusi:
 - i) kombineeritud reisijateveo ja ainult kaubavedu sisaldavate teenuste puhul on Kanada lennuettevõtjatel õigus pakkuda rahvusvahelist transporditeenust Kanadas asuvate punktide ja liikmesriikides asuvate punktide vahel; ühenduse lennuettevõtjatel on õigus pakkuda lennuteenuseid liikmesriikides asuvate punktide ja Kanadas asuvate punktide vahel. Lisaks sellele on kombineeritud reisijateveo ja ainult kaubavedu sisaldavate teenuste puhul lepinguosalise lennuettevõtjatel õigus pakkuda rahvusvahelist transporditeenust kolmandate riikide punktides ja punktidesse selle lepinguosalise territooriumil asuvate punktide kaudu, kasutades üht või mitut õhusõidukit või lennu numbrit, ning pakkuda ja reklaamida seda lennu üldsusele ühe lennuna;

▼B

- ii) ainult kaubavedu sisaldavate teenuste puhul on mõlema lepinguosalise lennuettevõtjatel õigus pakkuda rahvusvahelist transporditeenust teise lepinguosalise territooriumi ja kolmandate riikide punktide vahel koos enda territooriumil asuvate punktide ja teise lepinguosalise territooriumil asuvate punktide vaheliste teenustega;

- iii) kombineeritud reisijateveo ja ainult kaubavedu sisaldavate teenuste puhul on mõlema lepinguosalise lennuettevõtjatel 3. lisa 1. jaos loetletud lennuõigused, mis on sätestatud Kanada ja liikmesriikide vahelistes kahepoolsetes lennutranspordilepingutes, ning 3. lisa 2. jaos nimetatud lennuõigused, mis on sätestatud Kanada ja üksikute liikmesriikide vahel kohaldatavates kokkulepetes. Käesolevas alapunktis sätestatud viienda vabaduse liiklusõigustega (teise lepinguosalise ja kolmanda riigi punktide vahelisel veol) seoses ei kohaldata enam ühtki muud piirangut peale geograafiliste piirangute, punktide arvu piirangute ja ettenähtud sageduspiirangute ning

- iv) suurema kindluse nimel saab kasutada alapunktides i ja ii sisalduvaid õigusi, kui käesoleva lepingu ajutise kohaldamise või jõustumise kuupäeval puudus kahepoolne leping või kokkulepe või kui lepingus sätestatud õigused, mida sai kasutada vahetult enne käesoleva lepingu ajutist kohaldamist või jõustumist, ei ole nii liberaalsed kui alapunktides i ja ii sisalduvad õigused;

- b) kui mõlema lepinguosalise siseriiklikud õigusnormid lubavad teise lepinguosalise kodanikel omada ja kontrollida kokku kuni 49 % nende lennuettevõtjate hääleõigustest, kohaldatakse lisaks punkti 2 alapunktile a järgmisi õigusi:
 - i) kombineeritud reisijateveo teenuste puhul on mõlema lepinguosalise lennuettevõtjate jaoks viienda vabaduse liiklusõigused kasutatavad mis tahes vahepunktis ning Kanada lennuettevõtjate jaoks mis tahes liikmesriikides asuvate punktide ja mis tahes teistes liikmesriikides asuvate punktide vahel, tingimusel et Kanada lennuettevõtjate puhul hõlmab teenus Kanadas asuvat punkti ning ühenduse lennuettevõtjate puhul hõlmab teenus mis tahes liikmesriigis asuvat punkti;

 - ii) kombineeritud reisijateveo teenuste puhul on Kanada lennuettevõtjate jaoks viienda vabaduse liiklusõigused kasutatavad mis tahes liikmesriikides asuvate punktide ja mis tahes Marokos, Šveitsis, Euroopa Majanduspiirkonnas ja teistes Euroopa ühise lennunduspiirkonna liikmesriikides asuvate punktide vahel ning

 - iii) ainult kaubavedu sisaldavate lendude puhul on lepinguosalise lennuettevõtjatel õigus pakkuda rahvusvahelist transporditeenust teise lepinguosalise territooriumil asuvate punktide ja kolmandates riikides asuvate punktide vahel ilma kohustuseta teenindada selle lepinguosalise territooriumil asuvat punkti;

▼B

- c) kui mõlema lepinguosalise siseriiklikud õigusnormid lubavad teise lepinguosalise kodanikel asutada lepinguosalise territooriumil lennuettevõtja riigisiseste ja rahvusvaheliste lennuteenuste osutamiseks ning vastavalt käesoleva lepingu artikli 17 („Ühiskomitee”) lõikele 5, lõike 6 punktile e ja lõikele 9, kohaldatakse lisaks punkti 2 alapunktidele a ja b järgmisi õigusi:
- i) kombineeritud reisijateveo teenuste puhul saavad mõlema lepinguosalise lennuettevõtjad kasutada viienda vabaduse liiklusõigusi kõigisse edasistesse punktidesse ilma sageduspiiranguteta;
- d) kui mõlema lepinguosalise siseriiklikud õigusnormid lubavad nende lennuettevõtjate täieliku omandiõiguse ja kontrolli kuulumist teise lepinguosalise kodanikele ja mõlemad lepinguosalised lubavad 1. lisa täielikku kohaldamist, siis vastavalt käesoleva lepingu artikli 17 („Ühiskomitee”) lõikele 5, lõike 6 punktile e ja lõikele 9 ning mõlema lepinguosalise poolt vastavate menetluste teel antud kinnitusele ei kohaldata enam 2. lisa ja jõustub 1. lisa.

3. LISA

**KANADA JA EUROOPA ÜHENDUSE LIIKMESRIIKIDE VAHELISED
KAHEPOOLSED LEPINGUD**

1. JAGU

Vastavalt käesoleva lepingu artiklis 26 sätestatule peatatakse või asendatakse käesoleva lepinguga järgmised kahepoolsed lepingud Kanada ja liikmesriikide vahel:

- a) Austria Vabariik: Kanada valitsuse ja Austria föderaalvalitsuse vaheline lennutranspordileping, alla kirjutatud 22. juunil 1993;
- b) Belgia Kuningriik: Kanada valitsuse ja Belgia valitsuse vaheline lennutranspordileping, alla kirjutatud 13. mail 1986;
- c) Tšehhi Vabariik: Kanada valitsuse ja Tšehhi Vabariigi valitsuse vaheline lennutranspordileping, alla kirjutatud 13. märtsil 1996; nootide vahetus lepingu muutmiseks, alla kirjutatud 28. aprillil 2004 ja 28. juunil 2004;
- d) Taani Kuningriik: Kanada ja Taani vaheline leping kahe riigi vaheliste lennuteenuste kohta, alla kirjutatud 13. detsembril 1949; nootide vahetus Kanada ja Taani vahel seoses kahe riigi vahel 13. detsembril 1949 Ottawas alla kirjutatud lennunduslepinguga, alla kirjutatud 13. detsembril 1949; nootide vahetus Kanada ja Taani vahel, millega muudetakse 1949. aasta lepingut lennuteenuste kohta, alla kirjutatud 16. mail 1958;
- e) Soome Vabariik: Kanada valitsuse ja Soome valitsuse vaheline leping lennuteenuste kohta nende territooriumide vahel ja neist väljapoole, alla kirjutatud 28. mail 1990; nootide vahetuse teel sõlmitud leping, millega muudetakse Kanada valitsuse ja Soome valitsuse vahel 28. mail 1990 Helsingis sõlmitud lepingut lennuteenuste kohta nende territooriumide vahel ja neist väljapoole, alla kirjutatud 1. septembril 1999;
- f) Prantsuse Vabariik: Kanada valitsuse ja Prantsuse Vabariigi valitsuse vaheline lennutranspordileping, alla kirjutatud 15. juunil 1976; nootide vahetus Kanada valitsuse ja Prantsuse Vabariigi valitsuse vahel, millega muudetakse 15. juunil 1976 Pariisis alla kirjutatud lennutranspordilepingut, alla kirjutatud 21. detsembril 1982;
- g) Saksamaa Liitvabariik: Kanada valitsuse ja Saksamaa Liitvabariigi valitsuse vaheline lennutranspordileping, alla kirjutatud 26. märtsil 1973; nootide vahetus Kanada valitsuse ja Saksamaa Liitvabariigi valitsuse vahel, millega muudetakse 26. märtsil 1973 Ottawas alla kirjutatud lennutranspordilepingut, alla kirjutatud 16. detsembril 1982 ja 20. jaanuaril 1983;
- h) Kreeka Vabariik: Kanada valitsuse ja Kreeka Vabariigi valitsuse vaheline lennutranspordileping, alla kirjutatud 20. augustil 1984; nootide vahetuse teel sõlmitud leping Kanada valitsuse ja Kreeka Vabariigi valitsuse vahel, millega muudetakse 20. augustil 1984 Torontos sõlmitud lennutranspordilepingut, alla kirjutatud 23. juunil 1995 ja 19. juulil 1995;

▼B

- i) Ungari Vabariik: Kanada valitsuse ja Ungari Vabariigi valitsuse vaheline lennutranspordileping, alla kirjutatud 7. detsembril 1998;

- j) Iirimaa: Kanada ja Iirimaa vaheline leping kahe riigi vaheliste lennuteenuste kohta, alla kirjutatud 8. augustil 1947; nootide vahetus (19. aprill ja 31. mai 1948) Kanada ja Iirimaa vahel, millega muudetakse kahe riigi vahelist lennuteenuste lepingut, alla kirjutatud 31. mail 1948; nootide vahetuse teel sõlmitud leping Kanada ja Iirimaa vahel, millega muudetakse 8. augusti 1947. aasta lennutranspordilepingu lisa, alla kirjutatud 9. juulil 1951; nootide vahetus Kanada ja Iirimaa vahel, millega muudetakse kahe riigi vahelist 8. augusti 1947. aasta lennutranspordilepingut, alla kirjutatud 23. detsembril 1957;

- k) Itaalia Vabariik: Kanada ja Itaalia vaheline lennuteenuste leping, alla kirjutatud 2. veebruaril 1960; nootide vahetuse teel sõlmitud leping Kanada valitsuse ja Itaalia Vabariigi valitsuse vahel, millega muudetakse 28. aprillil 1972. aastal kokkulepitud protokollis kirjeldatud viisil lennuteenuste lepingut, alla kirjutatud 28. augustil 1972;

- l) Madalmaade Kuningriik: Kanada valitsuse ja Madalmaade Kuningriigi valitsuse vaheline lennutranspordileping, alla kirjutatud 2. juunil 1989; nootide vahetuse teel sõlmitud leping Kanada valitsuse ja Madalmaade Kuningriigi valitsuse vahel, milles käsitletakse mitteregulaarlande (tellimuslende), alla kirjutatud 2. juunil 1989;

- m) Poola Vabariik: Kanada valitsuse ja Poola Rahvavabariigi valitsuse vaheline lennutranspordileping, alla kirjutatud 14. mail 1976; nootide vahetuse teel sõlmitud leping Kanada valitsuse ja Poola Rahvavabariigi valitsuse vahel, milles käsitletakse 14. mail 1976 alla kirjutatud lennutranspordilepingu artikleid IX, XI, XIII ja XV, alla kirjutatud samal kuupäeval;

- n) Portugali Vabariik: Kanada valitsuse ja Portugali valitsuse vaheline leping lennuteenuste kohta Kanada ja Portugali territooriumide vahel, alla kirjutatud 25. aprillil 1947; nootide vahetus Kanada valitsuse ja Portugali valitsuse vahel, millega muudetakse kahe riigi vahel 25. aprillil 1947 Lissabonis alla kirjutatud lennuteenuste lepingu lisa lõikeid 3 ja 4, alla kirjutatud 24. ja 30. aprillil 1957; nootide vahetus Kanada ja Portugali vahel, millega muudetakse kahe riigi vahelise lennuteenuste lepingu lisa lõiget 7, alla kirjutatud 5. ja 31. märtsil 1958;

- o) Rumeenia: Kanada valitsuse ja Rumeenia Sotsialistliku Vabariigi valitsuse vaheline tsiviillennutranspordi leping, alla kirjutatud 27. oktoobril 1983;

- p) Hispaania Kuningriik: Kanada valitsuse ja Hispaania valitsuse vaheline lennutranspordileping, alla kirjutatud 15. septembril 1988;

▼B

- q) Rootsi Kuningriik: Kanada ja Rootsi vaheline leping lennuteenuste kohta Kanada ja Rootsi territooriumide vahel, alla kirjutatud 27. juunil 1947; nootide vahetus Kanada ja Rootsi vahel, millega täiendatakse lepingut lennuteenuste kohta Kanada ja Rootsi territooriumide vahel, alla kirjutatud 27. ja 28. juunil 1947; nootide vahetus Kanada ja Rootsi vahel, millega muudetakse lennuteenuseid käsitlevat 1947. aasta lepingut, alla kirjutatud 16. mail 1958; ning
- r) Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriik: Kanada valitsuse ning Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi valitsuse vaheline lennuteenuseid käsitlev leping, alla kirjutatud 22. juunil 1988.

2. JAGU

2. lisa 2. jao kohaldamisel kasutatakse kooskõlas punkti 2 alapunkti a alapunktiga iii järgmisi õigusi.

1. osa: Kanada lennuettevõtjad

Seoses kombineeritud reisijateveo teenustega Kanada ja konkreetsete liikmesriikide vahel ning seoses ainult kaubavedu sisaldavate teenustega on Kanada lennuettevõtjatel järgmised õigused:

Liikmesriik	Liiklusõigused
Bulgaaria	Viienda vabaduse liiklusõigusi saab kasutada kahes punktis, mis tuleb nimetada ja mida võib kasutada vahepunktina Sofiasse ja/või sealt edasi.
Tšehhi Vabariik	Viienda vabaduse liiklusõigusi saab kasutada kuni neljas Kanada valitud punktis, mis on vahepunktid Prahasse või sealt edasi, ning ühes Tšehhi Vabariigi lisapunktis.
Taani	Viienda vabaduse liiklusõigusi saab kasutada Kopenhaageni ning <ol style="list-style-type: none"> Amsterdami ja Helsingi või Amsterdami ja Moskva vahel. Amsterdami võib kasutada vahepunktina või edasise punktina. Helsingit ja Moskvat kasutatakse edasiste punktidenä.
Saksamaa	Viienda vabaduse liiklusõigusi võib kasutada Euroopas asuvate vahepunktide ja Saksamaa Liitvabariigi punktide vahel ning Saksamaa Liitvabariigi punktide ja edasiste punktide vahel.
Kreeka	Viienda vabaduse liiklusõigusi saab kasutada vahepunktides Ateenasse ja/või sealt edasi ning kahes Kreeka lisapunktis, välja arvatud Türgis ja Iisraelis asuvad punktid. Viienda vabaduse liiklusõigustega vahepunkte ja edasisi punkte, mida võib üheaegselt kasutada, ei tohi olla rohkem kui viis, millest kuni neli punkti võivad olla vahepunktid.

▼B

Iirimaa	Viienda vabaduse liiklusõigusi saab kasutada Iirimaa punktide ja vahepunktide vahel ning Iirimaa punktide ja Iirimaast edasi asuvate punktide vahel. Ainult kaubavedu sisaldavate teenuste korral kasutatakse õigust selleks, et pakkuda rahvusvahelist transporditeenust Iirimaa punktide ja kolmandate riikide punktide vahel ilma nõudmiseta teenindada Kanadas asuvat punkti.
Itaalia	Viienda vabaduse liiklusõigusi saab kasutada kahe Euroopas asuva vahepunkti ja Rooma ja/või Milano vahel. Viienda vabaduse liiklusõigustega vahepunkte võib kasutada ka edasiste punktidenä.
Poola	Viienda vabaduse liiklusõigusi saab kasutada Varssavi ja kahe Euroopas asuva vahepunkti vahel, mille Kanada valib välja järgmistest hulgast: Brüssel, Kopenhaagen, Praha, Shannon, Stockholm, Viin, Zürich.
Portugal	Viienda vabaduse liiklusõigusi saab kasutada Portugali punktide ja vahepunktide vahel ning Portugali punktide ja Portugalist edasi asuvate punktide vahel.
Hispaania	Vahepunktidega ja edasiste punktidega seotud viienda vabaduse liiklusõigusi saab kasutada: <ul style="list-style-type: none"> a) Madridi ja kolme Hispaania lisapunkti ning Euroopas asuvate punktide vahel (välja arvatud München, Taani, Rootsi, Norra, Itaalia ja endise NSVLi vabariigid) ning b) Madridi ja ühe teise Hispaania punkti ning Aafrikas ja Lähis-Idas asuvate punktide vahel vastavalt ICAO määratlusele dokumendis 9060-AT/723. Üheaegselt tohib kasutada kuni nelja viienda vabaduse liiklusõigust.
Rootsi	Viienda vabaduse liiklusõigusi saab kasutada Stockholmi ning <ul style="list-style-type: none"> a) Amsterdami ja Helsingi või b) Amsterdami ja Moskva vahel. Amsterdami võib kasutada vahepunktina või edasise punktina. Helsingit ja Moskvat kasutatakse edasiste punktidenä.
Ühendkuningriik	Viienda vabaduse liiklusõigusi saab kasutada Ühendkuningriigi punktide ja vahepunktide vahel ning Ühendkuningriigi punktide ja Ühendkuningriigist edasi asuvate punktide vahel. Ainult kaubavedu sisaldavate teenuste korral kasutatakse õigust selleks, et pakkuda rahvusvahelist transporditeenust Ühendkuningriigi punktide ja kolmandate riikide punktide vahel ilma nõudmiseta teenindada Kanadas asuvat punkti.

2. osa: Euroopa Ühenduse lennuettevõtjad

Seoses kombineeritud reisijateveo teenustega konkreetsete liikmesriikide ja Kanada vahel ning seoses ainult kaubavedu sisaldavate teenustega on ühenduse lennuettevõtjatel järgmised õigused:

▼ B

Liikmesriik	Liiklusõigused
Belgia	Viienda vabaduse liiklusõigused on kasutatavad Montreali ja kahe Ameerika Ühendriikide edasise punkti vahel, mis asuvad Chicagos ja sellest ida pool ning Washington D.C-s ja sellest põhja pool.
Bulgaaria	Viienda vabaduse liiklusõigusi võib kasutada ühes Ameerika Ühendriikide edasises punktis, mis asub Chicagost ida pool (Chicago välja arvatud) ning Washington D.C-s ja sellest põhja pool. Viienda vabaduse liiklusõigusi ei saa kasutada, kui Montreali ja Ottawa jaoks kasutatakse ühte terminali. Viienda vabaduse liiklusõigusi ei saa kasutada vahepunktides.
Tšehhi Vabariik	Viienda vabaduse liiklusõigusi saab kasutada Montreali ja kahe Ameerika Ühendriikide edasise punkti vahel, mis asuvad Washington D.C-s ja sellest põhja pool ning Chicagos ja sellest ida pool.
Taani	Viienda vabaduse liiklusõigusi saab kasutada Montreali ja Chicago vahel ning Montreali ja Seattle'i vahel. Chicagot võib kasutada vahepunktina või edasise punktina. Seattle'it võib kasutada ainult edasise punktina.
Saksamaa	Viienda vabaduse liiklusõigusi saab kasutada ainult Montreali ja ühe Floridas asuva edasise punkti vahel. Alternatiivina saab viienda vabaduse liiklusõigusi kasutada Montreali ja kahe Ameerika Ühendriikide mandriosas (v.a California, Colorado, Florida, Georgia, Oregoni, Texase ja Washingtoni osariigis) asuva edasise punkti vahel.
Kreeka	Viienda vabaduse liiklusõigusi saab kasutada Montreali ja Bostoni vahel ning Montreali ja Chicago vahel või Torontost edasi asuva ja Kreeka Vabariigi poolt nimetatava ühe Ameerika Ühendriikide punkti vahel, v.a Californias, Texasas ja Floridas asuvad punktid.
Iirimaa	Viienda vabaduse liiklusõigusi saab kasutada Kanada punktide ja vahepunktide vahel ning Kanada punktide ja Kanadast edasi asuvate punktide vahel. Ainult kaubavedu sisaldavate teenuste korral kasutatakse õigust selleks, et pakkuda rahvusvahelist transporditeenust Kanada punktide ja kolmandate riikide punktide vahel ilma nõudmiseta teenindada Iirimaa asuvat punkti.
Itaalia	Viienda vabaduse liiklusõigusi saab kasutada kahe Ameerika Ühendriikide kirdeosas asuva vahepunkti (Washingtonis ja sellest põhja pool; Chicagos ja sellest ida pool) ning Montreali ja/või Toronto vahel. Viienda vabaduse liiklusõigustega vahepunkte võib kasutada ka edasiste punktidenä.
Poola	Viienda vabaduse liiklusõigusi saab kasutada Montreali ja New Yorgi vahel, kui need on kas vahepunktid või edasised punktid.

▼B

Portugal	Viienda vabaduse liiklusõigusi saab kasutada Kanada punktide ja vahepunktide vahel ning Kanada punktide ja Kanadast edasi asuvate punktide vahel.
Hispaania	Vahepunktidega ja edasiste punktidega seotud viienda vabaduse liiklusõigusi saab kasutada: a) Montreali ja kolme Kanadas asuva lisapunkti ning Chicago, Bostoni, Philadelphia, Baltimore'i, Atlanta Dallas/Ft. Worthi ja Houstoni vahel ning b) Montreali ja Mexico City ahel. Üheaegselt tohib kasutada kuni nelja viienda vabaduse liiklusõigust.
Rootsi	Viienda vabaduse liiklusõigusi saab kasutada Montreali ja Chicago vahel ning Montreali ja Seattle'i vahel. Chicagot võib kasutada vahepunktina või edasise punktina. Seattle'it võib kasutada ainult edasise punktina.
Ühendkuningriik	Viienda vabaduse liiklusõigusi saab kasutada Kanada punktide ja vahepunktide vahel ning Kanada punktide ja Kanadast edasi asuvate punktide vahel. Ainult kaubavedu sisaldavate teenuste korral kasutatakse õigust selleks, et pakkuda rahvusvahelist transporditeenust Kanada punktide ja kolmandate riikide punktide vahel ilma nõudmiseta teenindada Ühendkuningriigis asuvat punkti.

3. JAGU

Olenemata käesoleva lisa 1. jaost jäävad nende piirkondade suhtes, mida ei hõlma käesoleva lepingu artiklis 1 esitatud „territooriumi” mõiste, kehtima alapunktides d (Taani Kuningriik), f (Prantsuse Vabariik), l (Madalmaade Kuningriik) ja r (Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriik) toodud lepingud vastavalt nendes sätestatud tingimustele.

▼B

Allkirjastamisel tehtav Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide deklaratsioon ELi-Kanada lennutranspordilepingu kohta

„Euroopa Ühendus ja selle liikmesriigid kinnitavad seoses artikli 26 lõikega 2, et väljend „peatatakse 3. lisas loetletud kehtivad kahepoolsed lepingud, välja arvatud 2. lisas sätestatud ulatuses” omab samaväärset mõju väitega, et lepingu asjakohased sätted on ülimuslikud 3. lisas loetletud kehtivate kahepoolsete lepingute asjakohaste sätete suhtes.”

▼B**Allkirjastamisel tehtav Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide deklaratsioon ELi-Kanada lennutranspordilepingu kohta**

„Euroopa Ühendus ja selle liikmesriigid täpsustavad, et ühelt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Kanada vahelises lennutranspordilepingus, eelkõige selle artiklis 8, ei ole ette nähtud käibemaksuvabastust (välja arvatud impordi suhtes kohaldatav käibemaks) ning see ei takista liikmesriike maksustamast lennukikütust siseriiklikel ja ühendusesisestel lendudel kooskõlas nõukogu direktiiviga 2003/96/EÜ.”

▼ M1

PROTOKOLL,

millega muudetakse Kanada ning Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide vahelist lennutranspordilepingut, et võtta arvesse Horvaatia Vabariigi ühinemist Euroopa Liiduga

KANADA

ühelt poolt, ning

BELGIA KUNINGRIIK,

BULGAARIA VABARIIK,

TŠEHHI VABARIIK,

TAANI KUNINGRIIK,

SAKSAMAA LIITVABARIIK,

EESTI VABARIIK,

IIRIMAA,

KREEKA VABARIIK,

HISPAANIA KUNINGRIIK,

PRANTSUSE VABARIIK,

HORVAATIA VABARIIK,

ITAALIA VABARIIK,

KÜPROSE VABARIIK,

LÄTI VABARIIK,

LEEDU VABARIIK,

LUKSEMBURGI SUURHERTSOGIRIIK,

UNGARI,

MALTA VABARIIK,

MADALMAADE KUNINGRIIK,

AUSTRIA VABARIIK,

POOLA VABARIIK,

PORTUGALI VABARIIK,

RUMEENIA,

SLOVEENIA VABARIIK,

SLOVAKI VABARIIK,

SOOME VABARIIK,

ROOTSI KUNINGRIIK,

SUURBRITANNIA JA PÕHJA-IIRI ÜHENDKUNINGRIIK,

kes on Euroopa Liidu lepingu ja Euroopa Liidu toimimise lepingu osalisriigid ning Euroopa Liidu liikmesriigid (edaspidi „liikmesriigid“), ja

EUROOPA LIIT

teiselt poolt,

VÕTTES ARVESSE Horvaatia Vabariigi ühinemist Euroopa Liiduga 1. juulil 2013,

▼ M1

ON KOKKU LEPPINUD JÄRGMISES:

Artikkel 1

Horvaatia Vabariik on Kanada ning Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide vahelise lennutranspordilepingu ⁽¹⁾ (edaspidi „leping“), millele kirjutati alla 17. detsembril 2009, lepinguosaline.

Artikkel 2

Lepingu horvaadikeelne tekst ⁽²⁾ on autentne samadel tingimustel kui versioonid muudes keeltes.

Artikkel 3

Lepinguosalised kiidavad käesoleva protokolliga heaks oma menetluste kohaselt. Protokoll jõustub lepingu jõustumise kuupäeval. Kui lepinguosalistes kiidavad käesoleva protokolliga heaks pärast lepingu jõustumist, siis kooskõlas lepingu artikli 23 lõikega 1 jõustub protokoll üks kuu pärast seda, kui lepinguosalistes on vahetanud viimase diplomaatilise noodiga, milles nad kinnitavad kõigi käesoleva protokolliga jõustumiseks vajalike menetluste lõpule viimist.

Koostatud Brüsselis kahekümne seitsmendal jaanuaril kahe tuhande seitsmeteistkümnendal aastal kahes eksemplaris bulgaaria, eesti, hispaania, hollandi, horvaadi, inglise, itaalia, kreeka, leedu, läti, malta, poola, portugali, prantsuse, rootsi, rumeenia, saksa, slovaki, sloveeni, soome, taani, tšehhi ja ungari keeles, kusjuures kõik versioonid on võrdselt autentsed.

⁽¹⁾ Lepingu tekst on avaldatud ELT L 207, 6.8.2010, lk 32.

⁽²⁾ Lepingu horvaadikeelne tekst avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas* hilisemal kuupäeval.

▼ M1

Por los Estados miembros	За Европейския съюз
Za členské státy	Por la Unión Europea
For medlemsstaterne	Za Evropskou unii
Für die Mitgliedstaaten	For Den Europæiske Union
Liikmesriikide nimel	Für die Europäische Union
Για τα κράτη μέλη	Euroopa Liidu nimel
For the Member States	Για την Ευρωπαϊκή Ένωση
Pour les États membres	For the European Union
Za države članice	Pour l'Union européenne
Per gli Stati membri	Za Evropsku uniju
Dalībvalstu vārdā –	Per l'Unione europea
Valstybių narių vardu	Eiropas Savienības vārdā –
A tagállamok részéről	Europos Sąjungos vardu
Ghall-Istati Membri	Az Európai Unió részéről
Voor de lidstaten	Ghall-Unjoni Ewropea
W imieniu Państw Członkowskich	Voor de Europese Unie
Pelos Estados-Membros	W imieniu Unii Europejskiej
Pentru statele membre	Pela União Europeia
Za členské štáty	Pentru Uniunea Europeană
Za države članice	Za Európsku úniu
Jäsenvaltioiden puolesta	Za Evropsko unijo
För medlemsstaterna	Euroopan unionin puolesta
	För Europeiska unionen

За Канада
 Por Canadá
 Za Kanadu
 For Canada
 Für Kanada
 Kanada nimel
 Για τον Καναδά
 For Canada
 Pour le Canada
 Za Kanadu
 Per il Canada
 Kanādas vārdā –
 Kanados vardu
 Kanada részéről
 Ghall-Kanada
 Voor Canada
 W imieniu Kanady
 Pelo Canadá
 Pentru Canada
 Za Kanadu
 Za Kanado
 Kanadan puolesta
 För Kanada

